

**Nierozdzielny sojusz z bohaterską Armią Radziecką
podstawą siły i potęgi
Ludowego Wojska Polskiego
Uroczysta akademія w stolicy**

WARSZAWA. Z okazji Dnia Wojska Polskiego odbyła się 11 bm. w Hali Mirowskiej w Warszawie uroczysta akademія zorganizowana przez Prezydium Rady Narodowej m. st. Warszawy. Na akademię przybyły tysiące mieszkańców stolicy.

Akademii przewodniczył Jerzy Albrecht — przewodniczący Prezydium Stołecznej Rady Narodowej.

W prezydium akademii zajęli miejsca członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie Rady Państwa oraz członkowie rządu, przedstawiciele organizacji społecznych, Komitetów Wyborczych Frontu Narodowego, świata nauki i kultury, przewodnicy wykształcenia bojowego i politycznego i przewodnicy pracy.

Po odegraniu hymnu narodowego akademię otwiera przewodniczący Stołecznej Rady Narodowej — J. Albrecht, mówiąc m. in.:

„Zebrałiśmy się dziś, by uczcić przypadający w dniu jutrzejszym bliski i drogi sercom milionów ludzi w Polsce — Dzień Wojska Polskiego Uroczysty ten dzień przypada w pamiętną rocznicę, gdy pierwsze regularne oddziały Wojska Polskiego, gdy i Dw-

wizja im. Tadeusza Kościuszki u boku Armii Radzieckiej pod Lenino weszła w zwycięski bój z faszysmem hitlerowskim.

W Dniu Wojska Polskiego ślemy szczególne uczucia wdzięczności dla wielkiego (Dalszy ciąg na str. 5)

Dziś 10 stron

Opiata pocztowa uliszczona rzeżaltem

Cena wraz z „Panoramą“ 30 gr.

**DZIENNIK
ŁÓDZKI**

Rok VIII nr 245 (2561) Łódź, 12 i 13 października 1952 r.

**XIX Zjazd WKP(b) przyjął jednomyślnie dyrektywy
w sprawie piątego planu 5-letniego
— planu dalszego wspaniałego
rozkwitu ZSRR**

MOSKWA. Agencja TASS podaje: Na posiedzeniu przedpołudniowym XIX Zjazdu WKP(b) w dniu 10 bm. wysłuchano referatu w sprawie czwartego punktu porządku obrad — „Zmiany w statucie WKP(b)”. Referat wygłosił sekretarz KC WKP(b) N. S. Chruszczow.

Następnie rozpoczęła się dyskusja nad referatem. Jako pierwsi zabrali głos — M. Szkiariatow (Moskwa), E. Furcewa (Moskwa), M. Zimianin (Białoruś), A. Poskrebyszew (Moskwa).

Na posiedzeniu przedpołudniowym wygłosili przemówienia powitalne, gorąco witani przez Zjazd — sekretarz generalny Komunistycznej Partii Francji — Maurice Thorez, sekretarz generalny Komunistycznej Partii Hiszpanii — Dolores Ibaruri, sekretarz generalny Ludowo-Socjalistycznej (komunistycznej) Partii Kuby B. Roca.

Na popołudniowym posiedzeniu XIX Zjazdu Wszelkowskiej Komunistycznej Partii (bolszewików) w dniu 10 bm. toczyła się nadal dyskusja nad referatem N. S. Chruszczowa — „Zmiany w statucie WKP(b)”.
W walkach o niepodległą Polskę: Ludową rosło i krzepło Wojsko Polskie. Od pierwszej chwili doznawało ono obrzmienia, braterskiej pomocy ze strony rządu radzieckiego. Dzięki tej właśnie pomocy, dzięki osobistej trosce Generalissimusa Stalina, żołnierz polski otrzymał nie tylko świetne wyposażenie i niezrównane uzbrojenie. Pomoc Związku Radzieckiego przejawiała się ponadto w sprawie najważniejszej — w sprawie kadr dowódczych, których brak najdotkliwiej odczuwało nasze wojsko. Do szeregów Wojska Polskiego skierowano z Armii Radzieckiej doskonałych dowódców, spośród których wielu było Polakami, przebywającymi w Związku Radzieckim od lat Rewolucji październikowej, ludzi, którzy niepodległość Polski zawsze włączyli z pełnym zwycięstwem rewolucji socjalistycznej.

12 października 1943 roku i Dywizja im. Tadeusza Kościuszki stoczyła jeszcze na ziemi radzieckiej — pod Lenino — swój pierwszy bój z faszystowskim wrogiem.

W dniach wyborów do Sejmu ujrzymy żołnierzy, gdy wraz ze wszystkimi obywatelami oraz z całym narodem głosować będą na kandydatów Frontu Narodowego. Program Frontu Narodowego jest ich programem, kandydaci Frontu Narodowego są ich kandydatami, w myśl zasad Konstytucji żołnierze mają pełne prawo wyborcze. Toteż są na liście wyborczej również kandydaci-żołnierze: dowódcy, którzy wnieśli poważny wkład w dzieło umacniania siły wojska, rezerwistów, którzy odbyli służbę wojskową, niedawno przedawnicy wykszoleni — dzisiaj bohaterowie pracy socjalistycznej.

Naród kocha swoich żołnierzy, głęboką miłością otacza swe sily zbrojne i dlatego Dzień Wojska Polskiego jest tak uroczystym dniem w naszym kraju.

Jak nigdy dawniej — silne działy Wojsko Polskie, pod dowództwem jednego z najwybitniejszych uczniów stalnowskiej szkoły, wiernego syna robotniczej Warszawy — Marszałka Polski Konstantego Rokossowskiego stoi na straży niepodległości Polski Ludowej, stoi na straży władzy ludu.

Żołnierz Ludowego Wojska Polskiego — to pełnoprawny obywatel swej ludowej ojczyzny, to

Obradom przewodniczył O. Kuusinen.

W dyskusji nad referatem zabierali głos: Borisow (Jakutka ASRR), Kozłow (Leninograd), Klimenko (Ukraina), Jakubow (Azerbejdżan), Alimow (Uzbekistan), Afonow (Kazachstan), Kiriczenko (Ukraina).

M. Saburow omówił wyniki pracy komisji powołanej przez Zjazd w celu rozpatrzenia uzupełnień do projektu dyrektyw w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 — 1955.

Zjazd przyjął jednomyślnie dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 — 1955.

Na posiedzeniu popołudniowym wygłosili przemówienia powitalne przewodniczący Komunistycznej Partii Norwegii E. Loevlien, przedstawiciel Komunistycznej Partii Wenezueli F. Bolanos, sekretarz Algerskiej Partii Komunistycznej L. Buchali oraz przedstawiciel Komunistycznej Partii Indonezji.

**DZIEŃ LUDOWEGO
WOJSKA POLSKIEGO**

12 października 1943 roku i Dywizja im. Tadeusza Kościuszki stoczyła jeszcze na ziemi radzieckiej — pod Lenino — swój pierwszy bój z faszystowskim wrogiem.

świadomy, ofiarny patriota, który nie szczędził wysiłku, by dorównać krokiem bohaterom pracy socjalistycznej. Wychowuje go partia, wychowuje go organizacja ZMP-owska, wychowują go jego dowódcy, oficerowie wyrosli z ludu i wszystkim więzami z ludem związani.

W dniach wyborów do Sejmu ujrzymy żołnierzy, gdy wraz ze wszystkimi obywatelami oraz z całym narodem głosować będą na kandydatów Frontu Narodowego. Program Frontu Narodowego jest ich programem, kandydaci Frontu Narodowego są ich kandydatami, w myśl zasad Konstytucji żołnierze mają pełne prawo wyborcze. Toteż są na liście wyborczej również kandydaci-żołnierze: dowódcy, którzy wnieśli poważny wkład w dzieło umacniania siły wojska, rezerwistów, którzy odbyli służbę wojskową, niedawno przedawnicy wykszoleni — dzisiaj bohaterowie pracy socjalistycznej.

Naród kocha swoich żołnierzy, głęboką miłością otacza swe sily zbrojne i dlatego Dzień Wojska Polskiego jest tak uroczystym dniem w naszym kraju.

**Rozkaz Ministra Obrony Narodowej
Marszałka K. Rokossowskiego
w 9 rocznicę bitwy pod Lenino**

Szeregowcy i marynarze, podoficerowie i oficerowie, generałowie i admirałowie! Dziś, w dniu dziewiątej rocznicy historycznej bitwy pod Lenino, cały naród polski jego sily zbrojne obchodzi Dzień Wojska Polskiego.

Tegoroczny Dzień Wojska Polskiego obchodzimy w warunkach zjednoczenia wszystkich patriotycznych sił naszego narodu, który pod sztandarami Frontu Narodowego w wyborach do Sejmu wyraził swą niezłomną wolę walki o pokój, o rozkwit i szczęście naszej ojczyzny. Obchodzimy ten dzień w chwili, gdy XIX Zjazd Komunistycznej Partii Związku Radzieckiego bardziej jeszcze umocnił poczucie wciąż rosnącej siły, zwartości i przewagi obozu pokoju i socjalizmu nad obozem imperializmu i wojny.

Zahartowane w bojach o niepodległość i wyzwolenie społeczeństwa ojczyzny, zwarte pol względem moralno-politycznym, wychowane przez Polską Zjednoczoną Partię Robotniczą, związane wieczystym braterstwem broni z Armią Radziecką i armiami krajów demokracji ludowej, sily zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej czujnie strzegą pokoju i bezpieczeństwa naszej ojczyzny w obliczu wojennych knołań amerykańskich imperialistów i ich hitlerowskich pachołków.

Obchodząc swoje święto Wojsko Polskie manifestuje

bezbgraniczną wierność i oddanie narodowi, władzy ludowej, wielkiemu nauczycielowi i przywódcy naszego narodu — Bolesławowi Bierutowi.

Szeregowcy i marynarze, podoficerowie i oficerowie, generałowie i admirałowie!

Z polecenia rządu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej oraz w imieniu własnym pozdrawiam was w Dniu Wojska Polskiego i życzę dalszych sukcesów w wykszoleniu bojowym i politycznym, w podnoszeniu zdolności bojowej Wojska Polskiego — wiernej straży pokoju i niepodległości naszej ojczyzny.

Dla uczczenia Dnia Wojska Polskiego

r o z k a z u j e :
dnia 12 października oddać w naszej stolicy — Warszawie 20 salw artyleryjskich.

Niech żyje narodowy front walki o rozkwit, silę i wielkość naszej ojczyzny!

Niech żyje Wojsko Polskie niezłomna straż pokoju i bezpieczeństwa naszych granic!

Niech żyje wielki budowniczy niepodległej, zjednoczonej Polski Ludowej — Bolesław Bierut!

Niech żyje wódz postępowej ludzkości, wielki bohater pokoju, najlepszy przyjaciel narodu polskiego — Generalissimus Józef Stalin!

WARSZAWA, dnia 12 października 1952 r.

Minister Obrony Narodowej
(—) KONSTANTY ROKOSSOWSKI
Marszałek Polski

**Depesze z okazji
Dnia Wojska Polskiego**

Do
Ministra Obrony Narodowej
Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej
Marszałka Polski Towarzysza Konstantego Rokossowskiego

Z okazji Dnia Wojska Polskiego przyjmijcie, Towarzyszu Ministrze, pozdrowienia w imieniu Armii Radzieckiej i własnym.

Życzę Wam owocnej pracy i dalszych sukcesów w umacnianiu potęgi bojowej sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Minister Spraw Wojskowych ZSRR
(—) A. Wasilewski
Marszałek Związku Radzieckiego

Na ręce Marszałka Polski wpłynęły również depesze z pozdrowieniami od ministrów obrony narodowej, Republiki Czeskosłowackiej gen. A. Cepicki, Węgierskiej Republiki Ludowej gen. Farkasa Mihaly i ministra sił zbrojnych Rumuńskiej Republiki Ludowej gen. Emilia Bednarasa.

Wokół sprawy irańskiej

MOSKWA. Agencja TASS donosi z Teheranu, że w dniu 10 października „Journal de Teheran” ukazała się wiadomość, iż rząd irański postanowił odwołać swych przedstawicieli dyplomatycznych z Londynu oraz zerwać stosunki dyplomatyczne z Anglią, o ile do 14 bm. rząd irański nie otrzyma od Anglii pozytywnej odpowiedzi na swą ostatnią notę.

**Popierani przez całe społeczeństwo
agitatorzy propagują
Program Wyborczy Frontu Narodowego**

WARSZAWA. Komitety Frontu Narodowego, składające się z przedstawicieli różnych warstw społecznych: robotników, chłopów i inteligentów, partyjnych i bezpartyjnych — pokryły gęstą siecią cały nasz kraj.

Komitety Frontu Narodowego, wspierane przez wszystkie twórcze sily całego społeczeństwa prowadzą szeroką działalność uświadamiającą i popularyzacyjną.

Do Obwodowego Komitetu

Frontu Narodowego nr. 122 w Rzeszowie codziennie zgłasza się od 30 do 60 agitatorów po radę, wskazówki i literaturę wyborczą.

Agitatorzy prowadzą rozmowy z mieszkańcami na różne tematy polityczne i gospodarcze. Liczne pytania, stawiane przez ludność agitatorom, świadczą o dużym jej zainteresowaniu wyborami, o jej poczuciu, że jest gospodarzem kraju.

**Prezydent Bierut
wręczył grupie specjalistów radzieckich
wysokie odznaczenia państwowe**

MOSKWA. Dnia 11 października w ambasadzie Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Moskwie Prezydent Bolesław Bierut udekorował grupę wybitnych radzieckich specjalistów wysokimi odznaczeniami państwowymi za ofiarną pomoc w rozbudowie polskiego przemysłu. Orderem Sztandaru Pracy I klasy odznaczony został P. W. Nikitin, orderami Sztandaru Pracy II klasy odznaczony zostali: D. G. Diałłow, M. S. Polikarpow, B. I. Skobielew, A. W. Kurakow i T. I. Agafonow.

Na uroczystości wręczenia nagród państwowych ze strony radzieckiej obecni byli: zastępca ministra spraw zagranicznych ZSRR B. F. Podcerob, dyrektor IV departamentu ministerstwa spraw zagranicznych ZSRR P. F. Strunilkow i szef protokołu ministerstwa spraw zagranicznych ZSRR A. G. Kulażenkow.

Ze strony polskiej udział wzięli członkowie Biura Politycznego KC PZPR F. Mazur i E. Ochab oraz personel dyplomatyczny ambasady Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej w Moskwie z ambasadorem nadzwyczajnym i pełnomocnym W. Lewikowskim na czele.

**Spotkania wyborców
z kandydatami na posłów**

Dziś, 12 października odbędą się następujące
**SPOTKANIA WYBORCÓW
Z KANDYDATAMI NA POSŁÓW I KANDYDATAMI
NA ZASTĘPCÓW POSŁÓW**

W TEATRZE IM. JARACZA o godz. 15 — z kandydatami na posłów — Kazimierzem Mijałem, Wandą Gościłmińską i kandydatem na zastępcę posła — Franciszkiem Joachimakiem.

Po spotkaniu wystawiona będzie sztuka pt. „Revizor”.

W TEATRZE NOWYM o godz. 15 — z kandydatami na posłów — Janem Ptaszińskim, Józefą Ulkowską, Stanisławem Urbańczykiem i kandydatem na zastępcę posła — Józefą Szewczyk.

Spotkanie zakończy sztuka pt. „Tankowiec Nebrasca”.

W KINIE „PRZEDWIOSNIE” o godz. 9.30 — z kandydatami na posłów — Michaliną Tatarówną-Majkowską, Stanisławem Urbańczykiem i kandydatem na zastępcę posła — Franciszkiem Joachimakiem.

Na zakończenie odbędzie się część artystyczna z udziałem artystów „Artosu”.

W KINIE „BAŁTYK” o godz. 9.30 — z kandydatami na posłów — Wandą Gościłmińską, Kornelią Plewińską i kandydatem na zastępcę posła — Romanem Milostawskim.

Po spotkaniu odbędzie się część artystyczna.

W KINIE „I MAJA” o godz. 9.30 — z kandydatem na posła — Janem Ptaszińskim i kandydatem na zastępcę posła — Wiktorią Zieloną.

Na zakończenie spotkania wyświetlony będzie film pt. „Młodość Chopina”.

W KINIE „ROMA” o godz. 9.30 — z kandydatem na posła — Henrykiem Jabłońskim i kandydatami na zastępców posłów — Felksem Głowackim i Józefą Szewczyk.

Na zakończenie spotkania wyświetlony będzie film pt. „Cztery serca”.

W KINIE „WOLNOŚĆ” o godz. 9.30 — z kandydatami na posłów — Kazimierzem Mijałem i Józefą Ulkowską.

Po spotkaniu wyświetlony zostanie film pt. „Kawaler Złotej Gwiazdy”.

Dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955

Referat przewodniczącego Państwowego Komitetu Planowania ZSRR M.Z. Saburowa

Towarzysze! Przedstawiamy Wam do rozpatrzenia dyrektywy w sprawie piątego 5-letniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955. Nowy plan 5-letni kontynuować będzie linię poprzednich pięcioletni, linię pokojowego rozwoju ekonomiki radzieckiej, systematycznego wzrostu gospodarki socjalistycznej i dobrobytu ludności.

Realizacja nowego planu 5-letniego będzie dla naszego kraju ważnym etapem na drodze stopniowego przechodzenia od socjalizmu do komunizmu.

Następujące wskaźniki charakteryzują najważniejsze zadania dyrektyw w sprawie piątego planu pięcioletniego.

1. Zadania piątej pięcioletki w dziedzinie przemysłu

Dyrektywy w sprawie piątego planu 5-letniego przewidują podniesienie poziomu produkcji przemysłowej w roku 1955 w przybliżeniu o 70 procent w porównaniu z rokiem 1950. Oznacza to, że pod koniec piątej pięcioletki globalna produkcja przemysłu przekroczy poziom przedwojenny trzy razy.

Przeciętne roczne tempo wzrostu globalnej produkcji przemysłowej określa się w ciągu pięcioletki w przybliżeniu w wysokości 12 procent, w tym tempo wzrostu produkcji środków produkcji — 13 procent, a produkcji dóbr konsumpcyjnych — 11 procent.

Podstawą rozwoju przemysłu i całej gospodarki narodowej jest hutnictwo. Dyrektywy w sprawie piątego pięcioletniego ustalają zwiększenie w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 wytopu surowców w przybliżeniu o 76 procent, stali — o 62 procent i produkcji wyrobów walcowanych — o 64 procent. Projektowany w ciągu pięcioletki przyrost produkcji wyrobów walcowanych przewyższa całą produkcję tych wyrobów w roku 1940.

W celu pełniejszego zaspokojenia potrzeb budownictwa i przemysłu maszynowego należy zwiększyć produkcję deficytowych gatunków walcówki — grubej blachy stalowej, drobnych profili stali, walcówki, nierdzewnej blachy stalowej, należy również rozwinąć produkcję oszczędnościowych rodzajów profili wyrobów walcowanych oraz zwiększyć produkcję i podnieść jakość specjalnych gatunków stali i stopów.

Niezwykle ważnym warunkiem wspomnianego wzrostu produkcji hutnictwa żelaza jest dalsze podniesienie stopnia wykorzystania czynnej mocy przedsiębiorstw hutniczych. W tym celu przewiduje się przeprowadzenie prac nad dalszą intensyfikacją procesów hutniczych, automatyzacją kontroli tych procesów i mechanizacją pracochłonnych robót w przedsiębiorstwach hutniczych.

Wielki program powinien być zrealizowany w dziedzinie budowy nowych i rozszerzenia czynnych przedsiębiorstw hutnictwa żelaza. W porównaniu z czwartą pięcioletką, uruchomienie mocy produkcyjnych w piątej pięcioletce powinno wzrosnąć w zakresie produkcji surowców w przybliżeniu o 32 procent, stali — o 42 procent, wyrobów walcowanych — co najmniej dwukrotnie, koksu — o 80 procent i rudy żelaznej — trzykrotnie.

Na równi z rozwojem hutnictwa żelaza w rejonach południowych, na Uralu, Syberii, w centralnej i północno-zachodniej części kraju, należy zapewnić rozwój hutnictwa w rejonach zakaukaskich.

Należy znacznie rozszerzyć produkcję metali nieżelaznych. W ciągu pięcioletnia produkcja miedzi rafinowanej będzie zwiększona o 90 procent, ołowiu — 2,7 raza, aluminium — co najmniej 2,6 raza, cynku — 2,5 raza, niklu — o 53 procent i cynu o 80 procent.

Bardzo ważnym warunkiem realizacji nakreślonego tempa rozwoju produkcji i postępu technicznego we wszystkich dziedzinach gospodarki narodowej jest dalsza elektryfikacja kraju. Produkcja energii elektrycznej w roku 1955 wzrośnie w porównaniu z rokiem 1950 w przybliżeniu o 80 procent.

Pozwala to: podnieść stopień elektryfikacji przemysłu przy szerokim rozwoju automatyzacji procesów produkcyjnych i dalszym wprowadzaniu nowych metod elektronicznego ogrzewania i elektrolizy, rozszerzyć znacznie zastosowanie energii elektrycznej w rolnictwie, przeprowadzić dalszą elektryfikację linii kolejowych i zwiększyć przydział energii elektrycznej dla celów bytowych ludności.

W celu zapewnienia nakreślonego wzrostu produkcji energii elektrycznej oraz w celu zwiększenia rezerwy mocy elektrycznej w systemach energetycznych, przewiduje się wysokie tempo zwiększania mocy elektrowni. Łączna moc elektrowni wzrośnie w ciągu pięcioletnia w przybliżeniu dwukrotnie, a elektrowni wodnych — trzykrotnie.

W piątej pięcioletce — w myśl uchwały rządu — realizują się na szeroka skalę budownictwo elektrowni wodnych i ciepłowni w oparciu o miejscowe źródła paliwa.

Spośród budowanych elektrowni wodnych trzeba wymienić przede wszystkim — Kujbyszewską i Stalingradzką na Woldze oraz Kachowską elektrownię wodną na Dnieprze.

Kujbyszewska elektrownia wodna o mocy 2,1 miliona kW ma być uruchomiona w roku 1953, co poważnie zasili prądem rejony centralne i Powołże. Przewidziana jest budowa linii przesyłowej o napięciu 400 tysięcy woltów od Kujbyszewskiej elektrowni wodnej do Moskwy. Tego rodzaju budowlę nie zna dotychczas światowa praktyka budownictwa elektrycznego.

W piątym planie pięcioletnim poza Kujbyszewską elektrownią wodną mają być również zbudowane takie wielkie elektrownie wodne, jak Kamska, Gorkowska, Mingczaur-ska, Ust-Kamienogorska i inne, których moc oddawana do użytku w bieżącej pięcioletce wyniesie około 2 milionów kW. Ponadto zbudowane zostaną inne rejonowe i lokalne elektrownie wodne.

Na szeroka skalę rozwinęły się prace przy budowie Stalingradzkiej i Kachowskiej elektrowni wodnej. Rozpocznie się również budowę nowych wielkich elektrowni wodnych:

czobokarskiej na Woldze, wotkińskiej na Kamie, buchtar-mińskiej na Irtyżu i szeregu innych.

Należy rozpocząć prace nad kompleksowym wykorzystaniem zasobów energetycznych rzeki Angary w celu budowy przemysłu aluminiowego, chemicznego, górniczego i innych gałęzi przemysłu na bazie taniej energii elektrycznej i miejscowych źródeł surowców.

W celu uzyskania poważnej poprawy zaopatrzenia Południa Uralu i Zagłębia Kuznieckiego w energię elektryczną przewiduje się znaczny wzrost mocy rejonowych i fabrycznych elektrowni ciepłych w tych okęgach.

W wielkich elektrowniach ciepłych montować się będzie z reguły kotły i turbiny wysokiego ciśnienia. Przeprowadzi się na szeroka skalę automatyzację procesów produkcyjnych w elektrowniach.

Dyrektywy w sprawie piątego planu pięcioletniego przewidują dalszy znaczny rozwój przemysłu naftowego. Wydobycie ropy naftowej w ciągu pięcioletcia wzrośnie w przybliżeniu o 85 procent.

Zrealizowanie wielkiego programu wydobywania ropy naftowej wymaga intensywnego rozwoju przemysłu rafineryjnego z jak największym przybliżeniem go do okęgów zapotrzebowania na przetwory ropy naftowej.

W ciągu pięcioletcia moc rafinerii wzrośnie: w zakresie pierwotnej przeróbki ropy naftowej w przybliżeniu dwukrotnie, a w zakresie krakowania surowca — 2,7 raza. Jednocześnie powinny być opanowane i zastosowane nowe metody pogłębianej przeróbki ropy naftowej, zapewniające znaczne zwiększenie procentu białych produktów naftowych.

Na szeroka skalę należy rozwinąć przetwarzanie ropy naftowej i produktów naftowych przez rurociągi naftowe. W celu rozwinęcia produkcji sztucznego paliwa płynnego należy we wschodnich rejonach kraju uruchomić przedsiębiorstwa o dużej mocy.

Przemysł węglowy, dzięki wielkiej i wszechstronnej pomocy partii i rządu radzieckiego, znacznie się rozwinął w latach powojennych i, jak wiadomo, zaspokaja w zupełności potrzeby gospodarki narodowej. Nowy plan pięcioletni przewiduje zwiększenie wydobywania węgla w przybliżeniu o 43 procent.

Przewiduje się uruchomienie mocy produkcyjnych kopalń węglowych o 30 procent więcej niż w czwartej pięcioletce. Aby zapewnić planowany wzrost wydobywania węgla, zwiększenie wydajności i ułatwienie pracy robotników w przemyśle węglowym przewiduje się dalsze usprawnienie metod eksploatacji złóż węgla, rozwinięcie mechanizacji najbardziej pracochłonnych procesów wydobywania węgla — ładowania węgla na ścianie, ładowania węgla i skał w toku robót przygotowawczych — oraz szerokie stosowanie najnowszych maszyn i mechanizmów w celu rozszerzenia mechanizacji wydobywania węgla.

Wielką rolę dla zapewnienia wysokiego tempa rozwoju gospodarki narodowej i dalszej renowacji technicznej przemysłu, transportu i gospodarki rolnej odgrywa przemysł budowy maszyn. Odłownie do tego przewiduje się w piątej pięcioletce dalszy szybki wzrost przemysłu budowy maszyn.

W ciągu pięcioletki produkcja przemysłu budowy maszyn i obróbki metali wzrosną w przybliżeniu dwukrotnie. Szczególnie doniosłym zadaniem przemysłu budowy maszyn jest całkowite wyposażenie elektrowni, przedsiębiorstw hutnictwa żelaza i metali nieżelaznych, rafinerii naftowych i fabryk sztucznego paliwa płynnego — w sprzęt techniczny.

Produkcja najważniejszych rodzajów sprzętu ma ulec zwiększeniu w ciągu pięciu lat w porównaniu z czwartą pięcioletką w następujących rozmiarach: turbiny parowych i hydraulicznych — w przybliżeniu 4,3 raza, urządzeń walcowanych — 2,8 raza, aparatury dla przemysłu naftowego — 5,2 raza.

Przewiduje się również znaczny wzrost produkcji urządzeń przemysłu chemicznego, urządzeń dźwigowo-transportowych, a zwłaszcza dźwigów hutniczych i mostowych, dźwigów elektrycznych o dużej ładowności, kompletnych urządzeń do wytwarzania materiałów budowlanych, zautomatyzowanych urządzeń dla przemysłu lekkiego i spożywczego, zwłaszcza zaś maszyn tkackich, nowych typów maszyn rolniczych i urządzeń dla wyrobów lasów, przemysłu celulozowo-papierniczego i obróbki drzewa.

Rozmiary produkcji parowozów dalekobieżnych, lokomotyw spalinowych, lokomotyw elektrycznych i wagonów ufała się odpowiednio do potrzeb transportu kolejowego. Zwiększona zostanie produkcja traktorów i samochodów, w szczególności wielotonowych samochodów z silnikami Diesla, jak również samochodów o napędzie gazowym.

Przewiduje się znaczny rozwój budownictwa statków dla morskiej floty handlowej, dla pasażerskiej floty rzecznej, jak również dla floty rybackiej.

Dalszy poważny rozwój powinien nastąpić w dziedzinie produkcji obrabiarek i maszyn precyzyjnych, od tego bowiem zależy przede wszystkim wyposażenie gospodarki narodowej w przodujące urządzenia techniczne.

W latach piątej pięcioletki przemysł otrzyma znacznie więcej wysokowydajnych obrabiarek do skrawania metalu oraz maszyn kowalskich i pras aniżeli w latach poprzedniej pięcioletki, w szczególności zaś wielkich i unikalnych obrabiarek — w przybliżeniu 3,6 raza więcej, obrabiarek wysokoprecyzyjnych — 4 razy.

Umożliwi to bardzo poważne zwiększenie odsetka ukończonych typów obrabiarek, zapewnienie dalszego podniesienia technicznego poziomu przemysłu budowy maszyn i zagwarantowanie produkcji maszyn i urządzeń technicznie doskonałych w ilości odpowiadającej potrzebom gospodarki narodowej ZSRR i zaprzyjaźnionych z nami krajów demokratycznych.

Znaczny rozwój wszystkich gałęzi przemysłu budowy maszyn umożliwi zakończenie w zasadzie w ciągu piątej pięcioletki mechanizacji robót ciężkich i pracochłonnych w

przemysle i budownictwie, co będzie wybitnym osiągnięciem w dziedzinie dalszego wyposażenia technicznego gospodarki narodowej oraz podniesienia wydajności i ułatwienia pracy robotników.

W przemyśle chemicznym najszybsze tempo wzrostu należy osiągnąć w dziedzinie produkcji sody, kauczuku syntetycznego i nawozów sztucznych. Produkcja sody wapiennej zwiększy się w porównaniu z rokiem 1950 w przybliżeniu o 84 procent, sody kaustycznej — o 79 procent, kauczuku syntetycznego — o 82 procent i nawozów sztucznych — o 88 procent.

Należy znacznie zwiększyć moc wytwórczą w dziedzinie produkcji amoniaku, kwasu siarkowego, kauczuku syntetycznego, spirytusu syntetycznego, sody, nawozów sztucznych, chemicznych środków walki ze szkodnikami roślin uprawnych, jak również w dziedzinie produkcji nawozów w postaci granulowanej, zapewniających wielki przyrost urodzajności roślin uprawnych.

Należy też zwiększyć produkcję mas plastycznych, barwników i surowca dla sztucznego jedwabiu, rozszerzyć asortyment produktów chemicznych i rozwinąć produkcję materiałów syntetycznych — zastępczych produktów metali nieżelaznych.

Przemysł leśny wciąż nie nadąża za wzrastającymi potrzebami gospodarki narodowej. Zadanie polega na tym, aby zlikwidować to nienadążanie. W ciągu okresu 5-letniego wywóz drewna przemysłowego należy zwiększyć w przybliżeniu o 56 procent, a produkcję tarcicy o 50 procent. Trzeba rozwinąć wszechstronnie przemysł papierniczy, celulozowy, meblarski, fornierowy, przemysł chemii leśnej i przemysł hydrolityczny.

Wielkie zadania stoją przed przemysłem materiałów budowlanych. Realizacja nakreślonego programu budownictwa inwestycyjnego wymaga zwiększenia produkcji podstawowych materiałów budowlanych w ciągu pięcioletcia przynajmniej dwukrotnie, podniesienia ich jakości i rozszerzenia asortymentu.

Na bazie rozwoju przemysłu ciężkiego i rolnictwa powinno być zapewnione w piątej pięcioletce szybkie tempo wzrostu produkcji artykułów masowego spożycia. Zasoby surowców rolniczych umożliwią zwiększenie w ciągu pięcioletcia produkcji przemysłu lekkiego i spożywczego co najmniej o 70 procent.

Przy tym produkcja tkanin bawełnianych zwiększy się w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 w przybliżeniu o 61 procent, tkanin wełnianych — o 54 procent, obuwia skózanego — o 55 procent, mięsa — o 92 procent, połowy ryb zwiększą się o 58 procent, produkcja cukru — kryształu — o 78 procent, tłuszczów zwierzęcych — o 72 procent, tłuszczów roślinnych — o 77 procent, konserw — 2,1 raza.

Zbuduje się znaczną ilość przedsiębiorstw przemysłu lekkiego i spożywczego, kombinatów bawełnianych, fabryk sztucznego włókna, jedwabiu, konfekcji, wyrobów dziewiar-skich, obuwia i wyrobów skórzaných, cukrowni, młynów, suszarni warzyw, fabryk cuklarniczych, fabryk konserw, browarów, wytwórni win, fabryk przetworów mięsnych i rybnych, olejarni i serowni.

Interesy gospodarki narodowej wymagają dalszego rozszerzenia asortymentu towarów masowego spożycia. Konsolidacji we wszystkich gałęziach przemysłu. Absolutnie niedopuszczalna jest praktyka niektórych przedsiębiorstw, które przekraczają plan wzrostu produkcji ze szkoda dla ustalonych wskaźników jakości i asortymentu wyrobów. Podniesienie jakości produkcji jest zadaniem pierwszej wagi dla naszego przemysłu. Podniesienie jakości produkcji zasownia bardziej oszczędne wykorzystanie zasobów materiałowych, zmniejszenie strat związanych z produkcją niestandardowych wyrobów.

Szczególne znaczenie ma podniesienie jakości i rozszerzenie asortymentu towarów masowego spożycia. Konsument radziecki słusznie stawia coraz większe wymagania w zakresie jakości i asortymentu produkowanych wyrobów. Przemysł nasz jest obowiązany zaspokoić całkowicie rosnące potrzeby ludności i nie dopuszczać do produkcji towarów nie cieszących się popytem u ludności.

W poszczególnych gałęziach przemysłu do chwili obecnej istnieje jeszcze zjawisko zanizania mocy przedsiębiorstw; ministerstwa ograniczają rozwój szeregu bardzo ważnych działów produkcji przez to, że nie wydobywają na jaw rezerwy mocy, istniejących w tych przedsiębiorstwach.

Niemalą część odpowiedzialności za obniżanie mocy produkcji spada na organy planowania. Państwowy Komitet Planowania ZSRR powinien ulepszyć swą pracę w dziedzinie ujawniania rezerwy mocy produkcyjnych i pełnego wykorzystania ich drogą zamówień państwowych, powinien prowadzić bardziej zdecydowaną walkę z wszelkiego rodzaju tendencjami do zanizania planów produkcyjnych, występującymi w poszczególnych resortach.

Kraj nasz posiada stworzony w latach pięcioletek stalino-wskich potężny aparat produkcyjny, wyposażony w przodującą technikę, jak również liczne kadry wykwalifikowanych robotników i personelu inżynieryjno-technicznego o dużym doświadczeniu pracy. Stwarza to wielkie możliwości dla systematycznego zwiększania produkcji przez lepsze wykorzystanie istniejących mocy produkcyjnych. Użytkując ten w nowej pięcioletce znaczne zwiększenie produkcji.

I tak, dzięki lepszemu wykorzystaniu istniejących wielkich pieców, należy uzyskać w roku 1955 około 30 procent całego przyrostu wytopu surowców, przewidzianego na okres pięciu lat. Dzięki lepszej eksploatacji kopalni należy uzyskać około 25 procent całego przyrostu wydobywania węgla, zaś dzięki bardziej pełnemu wykorzystaniu cementowni, należy uzyskać około 30 procent całego przyrostu produkcji cementu. Niemniej ważną rolę odgrywa usprawnienie wykorzystania mocy w innych gałęziach przemysłu.

Obok lepszego wykorzystania istniejących mocy produkcyjnych nowa pięcioletka wytacza wielki program budownictwa inwestycyjnego w przemyśle. W myśl planu rozwoju produkcji przemysłowej, w piątej pięcioletce przewiduje się

Dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955

Referat przewodniczącego Państwowego Komitetu Planowania ZSRR M.Z. Saburowa

w przybliżeniu dwukrotne zwiększenie inwestycji państwowych w przemyśle w porównaniu z czwartą pięcioletką. Szczególnie wielki wzrost inwestycji powinien być przewidziany na rozwój hutnictwa, elektrowni, przemysłu naftowego oraz przedsiębiorstw przemysłu lekkiego. Plan budownictwa inwestycyjnego powinien zapewnić nie tylko uruchomienie w dużej ilości nowych przedsiębiorstw i agregatów, lecz również zwiększenie mocy istniejących przedsiębiorstw drogą rekonstrukcji agregatów, instalacji nowych urządzeń, mechanizacji produkcji i usprawnienia procesów technologicznych.

W nowej pięcioletce przyrost mocy produkcyjnych drogą rozszerzenia istniejących przedsiębiorstw jest jedną z najważniejszych rezerw zwiększenia produkcji przy jak najmniejszych nakładach. Plan budownictwa inwestycyjnego powinien również uwzględnić tworzenie rezerw w budowie przedsiębiorstw hutniczych, elektrowni, rafinerii, kopalni węgla, fabryk nawozów sztucznych tak, aby zapewnić niezbędny rozwój tych gałęzi przemysłu w latach następnych.

W nowej pięcioletce należy polepszyć geograficzne rozmieszczenie budownictwa przedsiębiorstw przemysłowych w celu większego zbliżenia przemysłu do źródeł surowców i paliwa.

Jednym z najważniejszych warunków pomyślnego wykonania planów budownictwa w przemyśle i w innych gałęziach gospodarki narodowej jest dalszy rozwój przemysłu budowlanego, umocnienie i rozszerzenie istniejących organizacji oraz założenie nowych organizacji budowlanych w okręgach, gdzie prowadzone jest wielkie budownictwo.

2. Zadania piątej pięcioletki w dziedzinie rolnictwa

Głównym zadaniem w dziedzinie rolnictwa pozostaje również nadal zwiększenie plonów wszystkich roślin uprawnych, dalsze zwiększenie pogłowia zwierząt gospodarskich w hodowli społecznej przy jednoczesnym znacznym wzroście ich produktywności, zwiększenie ogólnej i towarowej produkcji roślinnej i zwierzęcej w drodze dalszego wzmocnienia i rozwoju społecznej gospodarki kolchozów, polepszenia pracy sowchozów i stacji maszynowo-tractorowych przez wprowadzenie przodującej techniki i przodujących metod uprawy w rolnictwie.

Globalne zbiory zbóż powinny wzrosnąć w ciągu 5 lat o 40-50 procent, w tym produkcja pszenicy — o 55-65 procent, produkcja bawełny — o 55-60 procent, włókna linianego — o 40-50 procent, buraka cukrowego — o 65-70 procent i sianocznika — o 50-60 procent. Zwiększy się również produkcja ziemniaków, konopi, tytoniu, machorki i innych roślin. Nastąpi dalszy rozwój sadownictwa, winnic, uprawy roślin cytrusowych i jedwabnictwa.

Piąty plan 5-letni ustala wysokie tempo rozwoju dla hodowli. Globalna produkcja mięsa i słoniny zwiększy się w 1955 roku w porównaniu z 1950 rokiem o 80-90 procent, mleka — o 45-50 procent i wełny — 2-2,5 raza. W podmiejskich rejonach Moskwy, Leningradu i innych wielkich miast i ośrodków przemysłowych wzrośnie produkcja warzyw i ziemniaków, jak również mleka, mięsa i jaj.

Nasze rolnictwo powinno stać się jeszcze bardziej wydajne i wyspecjalizowane.

Piąty plan 5-letni przewiduje znaczne zwiększenie urodzajności roślin uprawnych, przy czym plan ustala zadania dla poszczególnych głównych rejonów kraju.

W czwartej 5-letce przystąpiono do realizacji gigantycznego stalinowskiego planu przeobrażenia przyrody w stepowych i leśno-stepowych rejonach europejskiej części ZSRR. Obecnie istnieją wszelkie możliwości, aby przejść do powszechnego wprowadzenia prawidłowego systemu rolnictwa.

W piątym planie 5-letnim przewiduje się założenie pasów leśnych na polach kolchozów i sowchozów nie tylko w strefie stepowych i leśno-stepowych rejonów europejskiej części ZSRR, lecz również w rejonach stepowych Syberii, Azji Środkowej i innych rejonach. Przewiduje się założenie w ciągu 5 lat co najmniej 2,5 miliona ha leśnych pasów ochronnych w kolchozach i sowchozach oraz zaszanie i zaszadzenie około 2,5 miliona ha lasów państwowych.

Plan 5-letni przewiduje przeprowadzenie w szerokim zakresie prac w dziedzinie gospodarki wodnej. Obszar gruntów nawadnianych wzrośnie w ciągu 5-lecia o 30-35 procent a gruntów osuszonych w 40-45 procent. Przewiduje się założenie w kolchozach i sowchozach do 35 tysięcy stawów i zbiorników wodnych.

Przechodzenie na nowy system nawadniania przy pomocy tymczasowych kanałów nawadniających zamiast stałych — już obecnie przyczynia się poważnie do zwiększenia powierzchni gruntów nawadnianych i podniesienia ich wydajności. Do końca pięcioletnia ma być zakończony proces przechodzenia na nowy system nawadniania we wszystkich rejonach rolnictwa nawadnianego.

Jako pierwszoplanowe prace w dziedzinie irygacji przewiduje się budowę systemów urządzeń zraszających i nawadniających na bazie wykorzystania energii elektrycznej Kujbyszewskiej Elektrowni Wodnej i w strefie Wołżańsko-Dońskiego Kanału Żeglownego im. W. I. Lenina. Rozpocznie się budowę systemu urządzeń zraszających i nawadniających w strefie Stalingradzkiej Elektrowni Wodnej oraz Głównego Kanału Turkmńskiego, Kanału Południowo-Ukraińskiego, i Północno-Krymskiego.

Przewiduje się również przeprowadzenie prac przygotowawczych do budowy systemów irygacyjnych dla zraszania i nawadniania ziem Stepu Kulundzkiego. Będą kontynuowane prace nad budową systemów irygacyjnych w centralnych obwodach czarnoziemnych, na nizinie Kura-Arakszkiej, w dorzeczu rzek Syr-Darii, Zerawzanu i Kaszka-Darii, w rejonach Fergany Centralnej oraz systemu kubańsko-jegeorzyckiego. Orto Tokoińskiego Zbiornika Wodnego i Wielkiego Kanału Czuijskiego.

Wykonanie tych prac zapewni potężną bazę techniczną. Rolnictwo rozporządza obecnie znacznym parkiem maszyn do kopania ziemi. Tabor koparek w rolnictwie wzrósł w 1951 roku w porównaniu z rokiem 1940 prawie 8-krotnie. Budownictwo urządzeń wodnych wyposażone jest w wielką ilość zgarniarek, buldożerów, rozgarniarek i innych urządzeń.

Wszelkierony rozwój produktywnego pogłowia zwierząt gospodarskich, stanowiących własność kolchozów i sowchozów, również w nowej pięcioletce znajduje się w centrum uwagi organów partyjnych i radzieckich.

W ciągu pięciu lat przewiduje się zwiększenie pogłowia bydła w całym rolnictwie o 18-20 procent.

Ma być poważnie zwiększona produktywność hodowli. W celu wykonania zadań w dziedzinie hodowli należy zapewnić wszędzie prawidłowe żywienie i chów bydła. W ciągu pięcioletnia zasiewy roślin pastewnych wzrastają w przybliżeniu o 70 procent, a plony traw w uprawie polowej, roślin silosowych i okopowych przeznaczonych na paszę zwiększą się co najmniej dwukrotnie.

Wielkie odpowiedzialne zadanie wyznacza nowy plan pięcioletni ośrodkom maszynowo-tractorowym jako dużym przedsiębiorstwom państwowym, wykonującym już teraz przeszło dwie trzecie wszystkich robót polnych w kolchozach. Należy zapewnić dalsze usprawnienie pracy ośrodków maszynowo-tractorowych, rozszerzyć ich działalność w zakresie mechanizacji robót pracochłonnych we wszystkich dziedzinach produkcji kolchozowej i zwiększyć odpowiedzialność MTS za wykonanie planów podniesienia urodzajności roślin uprawnych i produktywności hodowli.

Jest rzeczą konieczną zakończyć w bieżącej pięcioletce mechanizację robót polnych w kolchozach, rozwinąć na szeroką skalę mechanizację robót pracochłonnych w dziedzinie hodowli, uprawy warzyw, sadownictwa, robót związanych z transportem, załadunkiem i wyładunkiem produktów rolnych z nawadnianiem, z osuszaniem bagnistych obszarów i zagospodarowaniem nowych gruntów.

Moc parku tractorowego MTS zwiększa się w ciągu pięcioletnia w przybliżeniu o 50 procent, przy czym szczególnie szybko ma wzrosnąć ilość traktorów do uprawy międzyrzędowej. W roku 1955 moc parku tractorowego, pracującego na polach kolchozów, zwiększy się na każde 100 hektarów obszaru zasiewów o 70 procent w porównaniu z rokiem 1940 i o 30 procent w porównaniu z 1950 rokiem. Ponadto zwiększa się w rolnictwie park samochodów ciężarowych, silników przenośnych i innych mechanizmów.

Planowane jest zaopatrzenie rolnictwa w większą ilość nowych bardziej udoskonalonych pługów, kultywatorów, siewników, maszyn do sprzętu bawełny, kombajnów do sprzętu buraków, kosiarek, maszyn do silosowania pasz, elektrycznego strzyżenia owiec, elektrycznego udoju krow. i innych maszyn rolniczych. Zadanie MTS, sowchozów i kolchozów polega na tym, aby znacznie lepiej wykorzystać ten sprzęt techniczny.

W ciągu piątej pięcioletki należy rozszerzyć zastosowanie energii elektrycznej w rolnictwie. Jednym z najważniejszych zadań jest opracowanie udoskonalonych konstrukcji i zastosowanie w rolnictwie traktorów elektrycznych i maszyn rolniczych, korzystających z taniej energii elektrycznej, zwłaszcza w rejonach wielkich elektrowni wodnych.

Zwiększą się dochody kolchozów, wzrosną sumy przeznaczone na fundusz nie podlegający podziałowi, co umożliwi rozwinięcie w szerokim zakresie budownictwa w kolchozach przez wykorzystanie inwestycji przede wszystkim do rozwijania gospodarki społecznej — do budowy budynków gospodarskich, pomieszczeń dla zwierząt gospodarskich, kanałów nawadniających i osuszających, zbiorników wodnych, do wykarczowania zarośli, zakładania leśnych pasów ochronnych, do budowy elektrowni kolchozowych i innych urządzeń.

W dziedzinie budownictwa sowchozowego najważniejszym zadaniem jest zwiększenie towarowości, przede wszystkim pszenicy, wełny cienkiej i półcienkiej, mięsa, jak również dostarczenie hodowli kolchozowej rasowych rozplodowców.

W celu polepszenia pracy sowchozów przewiduje się zakończenie kompleksowej mechanizacji wszystkich najbardziej pracochłonnych robót w polowej uprawie roślin, w hodowli, w sprzęcie i przygotowywaniu paszy.

W piątej pięcioletce państwo inwestować będzie w gospodarkę rolną znaczne środki: wysokość inwestycji państwowych w rolnictwie zwiększy się w porównaniu z czwartą pięcioletką w przybliżeniu 2,1 raza, a w budownictwie urządzeń wodnych 4 razy.

3. Zadania piątej pięcioletki w dziedzinie obrotu towarów, transportu i łączności

W dyrektywach w sprawie piątego planu pięcioletniego przewiduje się na podstawie wzrostu produkcji przemysłowej i rolnej zwiększenie w ciągu pięciu lat detalicznego obrotu towarów handlu państwowego i spółdzielczego w przybliżeniu o 70 procent.

Przewiduje się znaczne zwiększenie sprzedaży najważniejszych artykułów żywnościowych i przemysłowych dla potrzeb ludności oraz przedmiotów przeznaczonych do zaspokajania potrzeb kulturalnych jak również artykułów gospodarstwa domowego. I tak w roku 1955 sprzedaż siły ludności produktów mięsnych w przybliżeniu o 90 procent więcej, niż w roku 1950, produktów rybnych — o 70 procent, tuszyczek zwierzęcych — o 70 procent, sera — dwukrotnie, cukru — dwukrotnie. Przewidziany jest również poważny wzrost sprzedaży towarów przemysłowych: tkanin bawełnianych, wełnianych, jedwabnych i linianych w przybliżeniu o 70 procent, odzieży o 80 procent, obuwia o 80 procent, wyrobów trykotażowych — 2,2 raza. Sprzedaż przedmiotów przeznaczonych do zaspokajania potrzeb kulturalnych oraz artykułów gospodarstwa domowego powinna wzrosnąć następująco: mebli w przybliżeniu — 3 razy, naczyń metalowych — 2,5 raza, maszyn do szycia — 2,4 raza, rowerów — 3,5 raza, od-

biorników radiowych i telewizyjnych — 2 razy, zegarków — 2,2 raza, lodówek, maszyn do prania i odkurzaczy — kilkakrotnie.

Przewozy ładunków wszystkimi środkami transportu zwiększą się w ciągu pięcioletki w przybliżeniu o 46 procent, przewozy ładunków w transporcie kolejowym wzrosną o 35-40 procent, w transporcie rzeczonym o 75-80 procent, w transporcie morskim o 55-60 procent, w transporcie samochodowym o 80-85 procent, w transporcie lotniczym — co najmniej dwukrotnie i w transporcie produktów naftowych rurociągami — w przybliżeniu pięciokrotnie.

Zwiększy się znacznie budownictwo nowych kolei. W piątej pięcioletce liczba nowych linii kolejowych oddanych do stałego użytku ma być w przybliżeniu 2,5 raza większa niż w czwartej pięcioletce.

Zaplanowano dalsze wyposażenie linii kolejowych na głównych kierunkach w najnowocześniejsze urządzenia sygnalizacyjne, w sprzęt zautomatyzowany oraz służący do blokowania, co zapewni zwiększenie zdolności przepustowej kolei i bezpieczeństwa ruchu pociągów.

Przemysł powinien zapewnić całkowite wyposażenie transportu kolejowego w lokomotywy i wagony oraz przystąpić do produkcji nowych, potężnych parowozów i lokomotyw elektrycznych i spalinowych, w tej liczbie lokomotyw z generatorami gazowymi.

Możliwości transportu rzeczowego rozszerzyły się znacznie w bieżącym pięcioletcu z chwilą uruchomienia kanału żeglownego Wołga — Don im. W. I. Lenina. Ponadto w piątym pięcioletcu dokonana zostanie rekonstrukcja wołżańsko-bałtyckiego szlaku wodnego, a głębokość żeglowna na rzece Kamie zostanie zwiększona. Zbudowane już wielkie urządzenia hydrotechniczne — kanału Morze Białe — Bałtyk im. J. W. Stalina, kanał Moskwy, kanał żeglowny Wołga — Don im. W. I. Lenina — jak również planowana przebudowa wołżańsko-bałtyckiego szlaku wodnego oraz budowa elektrowni wodnych na Wołdze i Kamie — umożliwią w ciągu piątej pięcioletki doprowadzenie w zasadzie do końca prac nad stworzeniem jednolitego głębokowodnego systemu żeglownego w europejskiej części ZSRR. Pilnym zadaniem Ministerstwa Floty Rzecznej jest całkowite wykorzystanie tego systemu transportowego do przewozu masowych ładunków i pasażerów.

Dla znacznego zwiększenia tonażu morskiej floty handlowej, w tej liczbie tankowców, przewiduje się rozszerzenie bazy krajowego budownictwa statków morskich przez budowę nowych i rozbudowę istniejących stoczni oraz doków remontowych.

Planuje się zwiększenie przewozu ładunków na północnym szlaku morskim do rozmiarów zapewniających zaopatrzenie bez przerwy ludności, przedsiębiorstw i budowli Arktyki i Dalekiej Północy, uzupełnienie floty morskiej nowymi łamaczami lodów, przewidziany jest duży wzrost przewozu ładunków w dorzeczu rzeki Leny.

Zakres budowy autostrad o twardej nawierzchni powinien wzrosnąć w porównaniu z czwartą pięcioletką o 50 procent, zwłaszcza w południowych rejonach, na Zakaukaziu oraz w republikach nadbałtyckich.

Należy poświęcić dużo uwagi lepszemu wykorzystaniu szybko rosnącego parku samochodowego i obniżeniu kosztów własnych przewozów w transporcie samochodowym. W tym celu przewidziany jest poważny wzrost udziału transportu samochodowego, przeznaczonego do publicznego użytku, w przewozach ładunków i pasażerów, planuje się ukończenie scalania istniejących i założenie nowych terytorialnych baz samochodowych o znaczeniu resortowym, opartych na rozrachunku gospodarczym, rozszerzenie sieci warsztatów remontu samochodów i stacji technicznej obsługi samochodowej. Długość międzymiastowych, stałe funkcjonujących linii autobusowych dla ruchu pasażerskiego, wzrośnie w przybliżeniu dwukrotnie. We wszystkich większych miastach zorganizowany zostanie park taksówek.

Znacznie rozszerzy się sieć linii powietrznych, wzrośnie tabor samolotów transportowych przez oddanie do użytku nowych samolotów, wyposażonych w najnowocześniejsze przyrządy nawigacyjne, oraz wzrośnie ilość portów lotniczych, wyposażonych w urządzenia umożliwiające pracę w ciągu całej doby.

W dziedzinie łączności przewiduje się rozwinięcie międzymiastowej sieci telefoniczno-telegraficznej oraz łączności radiowej. W celu polepszenia warunków odbierania audycji radiotelegraficznych rozgłośni radiowych na całym terytorium Związku Radzieckiego i w innych krajach świata zwiększa się poważnie moc rozgłośni radiowych. Rozszerzona zostanie praca nad zastosowaniem radiofonii fal ultrakrótkich i łączności. Moc miejskich stacji telefonicznych powinna wzrosnąć o 30-35 procent.

Odpowiednio do planu dalszego rozwoju transportu i łączności, państwowe nakłady inwestycyjne w transporcie i łączności powinny być zwiększone w piątej pięcioletce w przybliżeniu o 63 procent w porównaniu z czwartą pięcioletką.

4. Zadania piątej pięcioletki w dziedzinie dalszego wzrostu dobrobytu materialnego, ochrony zdrowia i kulturalnego poziomu narodu

Planowany wzrost socjalistycznej produkcji i podniesienie wydajności pracy zapewniają znaczne zwiększenie dochodu narodowego i dalsze podniesienie materialnego dobrobytu narodu. Dochód narodowy ZSRR w ciągu pięcioletki wzrośnie co najmniej o 60 proc., co zapewni dalsze poważne zwiększenie dochodów robotników i urzędników oraz dochodów chłopów.

Odpowiednio do wzrostu produkcji i wydajności pracy oraz odpowiednio do zadań w dziedzinie budownictwa kulturalnego, należy uwzględnić w planie zwiększenie liczby

Dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955

Referat przewodniczącego Państwowego Komitetu Planowania ZSRR M.Z. Saburowa

robotników i urzędników zatrudnionych w gospodarce narodowej w przybliżeniu o 15 procent w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950.

W nowej pięcioletniej przeprowadzane będą dalsze obniżanie cen artykułów masowego spożycia w handlu detalicznym. Nieustanne obniżanie cen jest najważniejszym środkiem systematycznego wzrostu realnej wartości płac robotników i urzędników oraz dochodów chłopów.

Realna wartość płac robotników i urzędników wzrośnie w ciągu pięcioletnia, z uwzględnieniem obniżenia cen detalicznych, co najmniej o 35 procent. Fundusze państwowe, przeznaczone na ubezpieczenie społeczne robotników i urzędników, wzrosną w ciągu pięcioletnia w przybliżeniu o 30 procent w porównaniu z 1950 rokiem.

Podniesienie wydajności pracy kolchoźników, wzrost produkcji kolchozowej, zwiększenie produkcji roślinnej i zwierzęcej zapewni zwiększenie dochodów kolchoźników w pieniądzu i w naturze (w przeliczeniu pieniężnym) co najmniej o 40 procent.

W celu dalszego polepszenia warunków mieszkaniowych robotników i urzędników, należy zrealizować w piątej pięcioletniej zakrojony na szeroką skalę program nowego budownictwa mieszkaniowego. W tym celu inwestycje na budownictwo mieszkaniowe w miastach i osiedlach robotniczych wzrosną w przybliżeniu dwukrotnie w porównaniu z poprzednią pięcioletnią. W miastach i osiedlach robotniczych w zakresie samego tylko budownictwa państwowego przewiduje się oddanie do użytku nowych domów mieszkalnych o łącznej powierzchni około 105 milionów metrów kwadratowych.

Ponadto będzie prowadzone budownictwo indywidualnych domów mieszkalnych przez ludność zarówno przy pomocy kredytu państwowego jak i własnych funduszy. Należy przy tym mieć na uwadze, że podczas gdy w poprzedniej pięcioletniej prowadzono w znacznych rozmiarach odbudowę zburzonych domów mieszkalnych, w bieżącej pięcioletniej budowane będą wyłącznie nowe domy mieszkalne wyższej jakości i bardziej komfortowe.

W okresie piątej pięcioletniej wypadnie rozwiązać poważne zadania w dziedzinie ochrony zdrowia. Przewidziane jest dalsze rozszerzenie sieci szpitali, poradni, domów położniczych, sanatoriów, domów wypoczynkowych, żłobków i przedszkoli. Liczba łóżek w szpitalach zwiększy się co najmniej o 20 proc., ilość miejsc w sanatoriach — w przybliżeniu o 15 proc., w domach wypoczynkowych — o 30 proc., w żłobkach — o 20 proc. i w przedszkolach — o 40 proc. Zapewnione będzie dalsze wyposażenie szpitali, poradni i sanatoriów w najnowocześniejszy sprzęt lekarski i podniesiona zostanie kultura ich pracy. Liczba lekarzy w kraju zwiększy się w ciągu pięcioletnia co najmniej o 25 proc.

Zapewnia się dalszy rozwój kultury fizycznej i sportu. Jednocześnie ze wzrostem dobrobytu materialnego ludzi pracy należy zapewnić dalszy rozwój kultury socjalistycznej. Sto przed nam zadanie przejścia do końca pięcioletnia od systemu nauczania siedmioletniego do powszechnego nauczania średniego (dziesięcioletnia) w stolicach republik, w miastach wydzielonych, w miastach obwodowych i krajowych oraz w wielkich ośrodkach przemysłowych, jak również zadanie przygotowania warunków do pełnej realizacji w następnym pięcioletniu powszechnego nauczania średniego (dziesięcioletnia) w pozostałych miastach i miejscowościach wiejskich. W tym celu liczba uczących się w klasach 8 — 10 w szkołach miejskich powinna w porównaniu z rokiem 1950 wzrosnąć w roku 1955 czterokrotnie, w wiejskich szkołach średnich — 4,5 raza.

Przewiduje się zwiększenie budownictwa szkół miejskich i wiejskich w porównaniu z poprzednią pięcioletnią w przybliżeniu o 70 procent.

W celu dalszego podniesienia socjalistycznego wychowawczego znaczenia szkoły ogólnokształcącej i zapewnienia uczniom kończącym szkołę średnią warunków swobodnego wyboru zawodu przewiduje się przystąpienie do wprowadzenia nauczania politechnicznego w szkole średniej i podjęcie kroków niezbędnych do przejścia do powszechnego nauczania politechnicznego.

Wielką pomoc ze strony państwa otrzyma w nowej pięcioletniej nauka radziecka, odgrywająca ważną rolę w zapewnieniu postępu technicznego w ZSRR i w rozwoju kultury socjalistycznej.

W celu lepszego zaspokojenia wzrastających potrzeb kulturalnych ludności, należy zapewnić w piątej pięcioletniej dalszy rozwój kinematografii i telewizji, bibliotek, klubów, prasy. Trzeba rozszerzyć sieć kin i zwiększyć w ciągu pięciu lat ilość urządzeń kinowych w przybliżeniu o 25 procent oraz zwiększyć produkcję filmów, zwłaszcza kolorowych.

Sięg masowych bibliotek zwiększy się w ciągu pięciu lat co najmniej o 30 procent a klubów o 15 procent, przy czym praca ich w dziedzinie obsługi ludności ma być równocześnie usprawniona. Przewiduje się znaczny wzrost nakładu literatury pięknej i naukowej, podręczników, czasopism i dzienników, rozszerzenie przemysłu poligraficznego i polepszenie jakości prasy oraz szaty graficznej książek.

Stosownie do planowego rozwoju ochrony zdrowia, oświaty oraz instytucji naukowych i kulturalno - oświatowych, wysokość inwestycji na te cele wzrośnie w ciągu pięciu lat w przybliżeniu o 50 procent w porównaniu z poprzednią pięcioletnią.

Oto najważniejsze zadania nowego planu pięcioletniego w dziedzinie gospodarki narodowej i podniesienia materialnego i kulturalnego poziomu życia mas pracujących. Świadczą one, że rozwój ekonomiki radzieckiej postępuje gigantycznymi zaistnie krokami naprzód. Wiadomo, że pierwsze trzy pięcioletnia stalinowskie, a ściślej mówiąc 13 lat budownictwa pokojowego, które poprzedziły Wielką Wojnę Narodową, były okresem olbrzymiego wzrostu produkcji. Charakterystycznym ten okres, Towarzysz Stalin wskazywał, że „takiego niebywałego wzrostu produkcji nie można uważać za zwykły rozwój kraju od zacofania do postępu. Był to skok, przy pomocy, którego nasza ojczyzna przekształciła się z kraju

zacofanego w przodujący, z rolniczego — w przemysłowy“.

Obecnie Związek Radziecki rozporządza jeszcze większymi możliwościami zwiększenia produkcji socjalistycznej. Jeśli porównamy zadania nowego planu pięcioletniego w zakresie wzrostu produkcji z faktycznymi wynikami rozwoju gospodarki narodowej w ciągu pierwszych trzech pięcioletek (trzynastu lat), zobaczymy, że piąta pięcioletka pod względem przyrostu produkcji w wielu najważniejszych gałęziach równa się sumie trzech przedwojennych pięcioletek, a w niektórych gałęziach nawet przewyższa tę sumę.

Nowa pięcioletka zapewni dalszy rozwój ekonomiki i kultury wszystkich republik związkowych. Piąty plan pięcioletni jest nowym dobitnym wyrazem wzmacniającej się coraz bardziej przyjaźni między narodami Związku Radzieckiego, ich wspólnego dążenia do jednego celu — zbudowania społeczeństwa komunistycznego i wszechstronnego umocnienia potęgi ekonomicznej ZSRR jako niewzruszonej podstawy rozkwitu wszystkich narodów naszej ojczyzny.

Przekonywającym przykładem ogromnej troski rządu radzieckiego o zaspokojenie potrzeb republik związkowych są m. in. zadania w zakresie rozwoju w ciągu piątej pięcioletki gospodarki i kultury Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR.

Już w wyniku czwartej pięcioletki produkcja przemysłowa w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR zwiększyła się w porównaniu z 1940 rokiem 2,8 raza, a w piątym pięcioletniu ma znów znacznie wzrosnąć.

W Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR przewiduje się dalszy rozwój hodowli o wysokiej produktywności, zwłaszcza bydła mlecznego i trzody chlewnej. W republikach tych przeprowadzone zostaną prace nad osuszeniem bagien. Zwiększy się tam sieć ośrodków maszynowo-tractorowych, wyposażonych w traktory i maszyny rolnicze.

Mają być wykonane niezbędne prace nad przebudową linii kolejowych, nastąpić ma usprawnienie żeglugi i zwiększenie przewozów pasażerów i towarów w dorzeczu rzek Niemna i Dźwiny. Przewidziane jest zbudowanie mostów na Niemnie w Kaunas i na Dźwinie w Rydze. Nowy plan pięcioletni zapewnia dalszy rozwój transportu morskiego i portów morskich w Litewskiej SRR, Łotewskiej SRR i Estońskiej SRR. Planuje się na znaczną skalę budowę i rekonstrukcję autostrad.

Nastąpić ma poważny rozwój służby zdrowia i kultury. W ciągu pięcioletnia liczba łóżek szpitalnych w Litewskiej SRR zwiększy się w przybliżeniu o 40 procent, w Łotewskiej SRR — o 30 procent i Estońskiej SRR — 30 procent.

Przewiduje się zwiększenie liczby nowych słuchaczy w instytucjach pedagogicznych Litewskiej SRR 2,3 raza, w Łotewskiej SRR — o 90 procent i w Estońskiej SRR — o 60 procent.

Równie poważne zadania przewidziane są w dziedzinie rozwoju gospodarki i kultury innych republik związkowych.

Ogólne rozmiary państwowego budownictwa inwestycyjnego w latach 1951—1955 mają być zwiększone w porównaniu z czwartą pięcioletką w przybliżeniu o 90 procent, przy czym kredyty na ten cel mają wzrosnąć o 60 procent. Różnica między rozmiarami budownictwa inwestycyjnego a wysokością kredytów przeznaczonych na ten cel — wyrównana będzie odpowiednim obniżeniem kosztów własnych budownictwa przez podniesienie wydajności pracy, zmniejszenie nakładów, obniżenie cen materiałów budowlanych i urządzeń.

Dla wykonania nakreślonego planu robót inwestycyjnych należy zmobilizować rezerwy wewnętrzne i źródła akumulacji we wszystkich ogniwach gospodarki narodowej.

Najważniejszym źródłem wzrostu produkcji socjalistycznej, obniżenia kosztów własnych i zwiększenia akumulacji jest podniesienie wydajności pracy. W ciągu pięcioletnia wydajność pracy ma wzrosnąć w przemyśle w przybliżeniu o 50 procent, w budownictwie — o 55 procent i w rolnictwie — o 40 procent. Około trzy czwarte całego przyrostu produkcji przemysłowej w piątej pięcioletniej uzyska się dzięki zwiększeniu wydajności pracy. Tak więc produkcja przemysłowa ma zwiększyć się w zasadzie dzięki podniesieniu wydajności pracy.

Podstawą takiego wzrostu wydajności pracy jest nieustanne polepszenie technicznego wyposażenia, stosowanie w produkcji osiągnięć przodującej nauki i techniki, jak również dalsze polepszenie sytuacji materialnej ludności oraz podnoszenie poziomu kulturalnego i technicznego mas pracujących.

W ciągu piątej pięcioletki doprowadzona zostanie w zasadzie do końca mechanizacja robót ciężkich i pracochłonnych, a ilość energii elektrycznej, przypadającej na jednego robotnika w przemyśle wzrośnie w roku 1955 w porównaniu z rokiem 1950 o 70 proc., zaś w porównaniu z rokiem 1940 — 2,6 raza. W produkcji socjalistycznej istnieją szczególnie sprzyjające warunki dla szerokiego rozwoju mechanizacji i elektryfikacji pracy. W ZSRR, gdzie nie ma bezrobocia, maszyny na równi z zaoszczędzaniem pracy społeczeństwu, zmniejszają wysiłek pracowników.

W ciągu pięcioletnia przewiduje się obniżenie kosztów własnych produkcji przemysłowej w przybliżeniu o 25 procent, kosztów robót budowlanych co najmniej o 20 procent, kosztów własnych robót tractorowych w ośrodkach maszynowo - tractorowych o 25 procent, przewozów kolejowych o 15 procent i kosztów obrotu w handlu detalicznym o 23 procent.

Konieczne jest także znaczne zmniejszenie wydatków związanych z dostawami, przechowywaniem i zbytem artykułów rolniczych, jak również nakładów organizacji zbytu w przemyśle.

Ażby wykonać zadania planu pięcioletniego w dziedzinie obniżenia kosztów produkcji i kosztów obrotu, konieczne jest obok podniesienia wydajności pracy przestrzeganie jak najściślejszego reżimu oszczędności zasobów materialowych

w drodze likwidacji nadwyżek w zużyciu materiałów i urządzeń, w drodze wzmocnienia walki przeciwko brakoróbstwu, stosowania oszczędnościowych gatunków materiałów oraz w drodze szerokiego stosowania pełnowartościowych materiałów zastępczych i przodującej technologii produkcji. Należy również zapewnić znaczną obniżkę kosztów utrzymania aparatu administracyjnego w przedsiębiorstwach i instytucjach.

Szczególną uwagę należy poświęcić obniżeniu kosztów budownictwa. Koszty budownictwa, mimo znacznego wzrostu prac inwestycyjnych i wyposażenia budownictwa w przodującą technikę, wciąż jeszcze są wysokie. Trzeba doprowadzić do tego, ażeby budowa fabryk i zakładów przemysłowych, dróg i budynków mieszkalnych, szpitali i szkół kosztowała państwo z każdym rokiem coraz mniej.

Trzeba zapewnić jak najostrożniejszą dyscyplinę państwową w dziedzinie wykonywania narodowych planów gospodarczych, kierując się przy tym wskazaniem partii i rządu, że wykonanie planu państwowego jest bezwzględnie obowiązkiem każdego przedsiębiorstwa. Plan państwowy powinien być wykonywany nie tylko jeśli chodzi o globalną produkcję, lecz również jeśli chodzi o rodzaj, asortyment i jakość wyrobów, wydajność pracy i koszty własne produkcji.

Realizacja zadań postawionych przez nowy plan pięcioletni wymaga polepszenia planowania gospodarki narodowej. Jednym z najważniejszych zadań planowania jest zapewnienie właściwej proporcji w rozwoju poszczególnych gałęzi przemysłu i gospodarki narodowej, ujawnienie i wykorzystanie wewnętrznych rezerw wzrostu produkcji.

Pomyślane wykonanie piątego planu pięcioletniego umożliwi znaczne zwiększenie rezerw. Dyrektywy w sprawie planu pięcioletniego przewidują dwukrotne zwiększenie w ciągu pięcioletnia państwowych rezerw materialowych i żywnościowych, które mogą zabezpieczyć kraj przed wszelkimi ewentualnościami.

Towarzysze! Wykonanie nowego planu pięcioletniego będzie wielkim krokiem naprzód na drodze rozwoju od socjalizmu do komunizmu.

Stalinowskie plany pięcioletnie miały zawsze niezwykle doniosłe znaczenie międzynarodowe. Charakteryzując wyniki pierwszej pięcioletki Towarzysz Stalin podkreślał, że „żaden krok na drodze budownictwa gospodarczego w naszym kraju nie wywoływał takiego oddźwięku wśród najroźnorodniejszych warstw krajów kapitalistycznych Europy, Ameryki, Azji, jak sprawa planu pięcioletniego, jego rozwoju, jego realizacji“.

Pięcioletni plan Związku Radzieckiego — to plan pokojowego budownictwa gospodarczego i kulturalnego. Jego wykonanie będzie nowym wielkim wkładem w dzieło utrzymania pokoju na całym świecie. Pokojowa polityka rządu radzieckiego, która znalazła swe ucieleśnienie w nowym planie pięcioletnim, zakłada możliwość pokojowego współistnienia systemu socjalistycznego i systemu kapitalistycznego, wyraża ożywiający cały naród radziecki niezłomną wolę pokoju i całkowicie odpowiada żywotnym interesom mas pracujących wszystkich krajów.

Nowy plan pięcioletni będzie sprzyjał dalszemu utrwaleniu i rozszerzeniu współpracy gospodarczej i braterskiej przyjaźni między Związkiem Radzieckim i krajami demokracji ludowej oraz rozwojowi stosunków gospodarczych ze wszystkimi krajami pragnącymi rozwoju wymiany handlowej na zasadach równouprawnienia i wzajemnych korzyści.

Nowy plan pięcioletni podnosi międzynarodowy autorytet Związku Radzieckiego. Miliony ludzi we wszystkich krajach przestają się coraz bardziej o wyższości socjalistycznego ustroju społecznego, radzieckiej polityki pokoju i rozwoju przyjaznych stosunków między narodami.

Opublikowanie projektu dyrektyw XIX Zjazdu Partii w sprawie piątego planu pięcioletniego wywołało ogromne zainteresowanie i żywy oddźwięk we wszystkich bez wyjątku krajach. Masy pracujące całego świata gorąco witają nową pięcioletkę stalinowską, pięcioletkę pokojowego budownictwa i dalszego rozwoju dobrobytu narodu.

W ZSRR projekt dyrektyw w sprawie piątego planu pięcioletniego spotkał się z powszechną aprobatą organizacji partyjnych, klasy robotniczej, chłopów i inteligencji. Masy pracujące Związku Radzieckiego natchnione programem dalszego szybkiego rozwoju socjalistycznej ekonomiki i kultury na drodze do komunizmu, powitały zjazd partii wspaniałymi osiągnięciami produkcyjnymi. W ciągu 9 miesięcy 1952 r. globalna produkcja przemysłu ZSRR wzrosła o 12,5 procent w porównaniu z odpowiednim okresem roku ubiegłego, wysokość inwestycji w gospodarce narodowej — o 15 procent, a przeciętny załadunek wagonów kolejowych na dobę — o 10 procent. Zebrano obfite plony zbóż, dobiega końca sprzęt bogatych zbiorów roślin przemysłowych, jarzyn i ziemniaków.

Dyskutując nad projektem dyrektyw w sprawie planu pięcioletniego, organizacje partyjne oraz poszczególne członkowie partii i towarzysze bezpartyjni wystąpili z wieloma uwagami i uzupełnieniami. Przytaczającą większość tych uwag konkretyzuje projekt dyrektyw odpowiednio do zadań i specyfiki rozwoju gospodarki tego czy innego obwodu, kraju, republiki lub odnośnie poszczególnych gałęzi gospodarki narodowej.

Proponuje się zwiększanie produkcji tej lub innej gałęzi przemysłu, ściślejsze sprecyzowanie zadań w dziedzinie rozwoju rolnictwa i transportu, budowę przedsiębiorstw przemysłowych, elektrowni, linii kolejowych i autostrad, potrzebnych danemu obwodowi, krajowi, republice.

Wobec tego, że dyrektywy w sprawie planu pięcioletniego powinny wytyczać gospodarce narodowej jedynie główne zadania i nie mogą zawierać szczegółów, wszystkie liczne propozycje organizacji partyjnych, poszczególnych komunistów i towarzyszy bezpartyjnych, konkretyzujące projekt dyrektyw, należałoby rozpatrzyć i wykorzystać przy (Dokończenie na str. 5)

Uroczysta akademie w Łodzi

W DNIU WCZORAJSZYM W GODZINACH WIECZORNICH W SALI TEATRALNEJ MŁODZIEŻOWEGO DOMU KULTURY OD- BYŁA SIĘ UROCZYSTA AKADEMIA ZORGANIZOWANA PRZEZ LIGĘ PRZYJACIOŁ ŻOŁNIERZA I PREZYDIUM RADY NARODO- WEJ M. ŁODZI W ZWIĄZKU Z DNIEM WOJSKA POLSKIEGO.

Po przemówieniu przedstawicie- la Wojska Polskiego płk. Broni- sława Szubieła, zebrani uchwalili wysłanie listu do Prezydenta Bo- lesława Bieruta i Marszałka Kon- stantego Rokossowskiego.

W liście do Prezydenta Rzeczy- spolitej czytamy m. in.:

— Bohaterska klasa robotnicza młsta rewolucyjnych tradycji czerwonej Łodzi czynem produk- cyjnym wyraziła swoje uczucie miłości, wierności i przywiązania do wielkiej sprawy budownictwa pokojowego w naszym kraju i zbra- tania narodu polskiego z naroda- mi Związku Radzieckiego. Na ob- becny etap w okresie realizacji zadań Frontu Narodowego zdaje- my sobie sprawę, że hasła jedno-

ści narodowej, prowadzą do wiel- kiego rozkwitu naszej Ludowej Ojczyzny.

— Wspaniałe tradycje zwycię- stwa nad hitleryzmem utwierdza- ją nas w wierze i niezłomnym przekonaniu — czytamy w liście do Marszałka K. Rokossowskiego — że potrafimy pokrzyżować pla- ny podpalaczy świata. Posiadając taką armię jaką jest Wojsko Pol- skie wiemy, że nie powtórzy się nigdy więcej wrzesień 1939 roku. W oparciu o sojusz ze Związkiem Radzieckim korzystając z doświad- czeń i pomocy Armii Radzieckiej z ufnością patrzymy w przyszłość naszego narodu i otaczamy miło- ścią i opieką nasze Wojsko Ludo- we, stojące na straży niepodległo- ści Polski Ludowej.

Idziemy do górnictwa i kuliństwa

Coraz więcej młodzieży

odpowiada na apel Zarządu Głównego ZMP

Gwizd syreny fabrycznej oznajmił koniec pierwszej zmia- ny ZPB im. Marchlewskiego. Młodzi ślusarze, frezerzy, toka- rze i elektrycy spieszą do świetlicy na otwarte zebranie ZMP, na którym odczytany będzie Apel Zarządu Głównego ZMP o pionierskim zaciągu do węgla i metalu oraz omówione bę- dą warunki zaciągu.

Powoli sala zapełnia się młodymi robotnikami w zaoliwio- nych kombinizonach roboczych.

Po odczytaniu tekstu apelu na salę zrywają się oklaski. Na młodych twarzach widać wyraz zadumy i zastanowienia.

Jako pierwszy głos zabiera to- karz ZMP-owiec Mieczysław Jan- niak, wyrabiacz swojej bazy pro- dukcyjna w 130 proc.

— Doceniając znaczenie zaciągu zgłaszam się do pracy w przemy- śle metalowym i wzywam innych kolegów do pójścia w moje ślady. Kiedyś milkną oklaski, na mów- nicy staje zetemowicie Janusz Zdonek — elektryk. I on podobnie jak Janiak prawnie pracować w przemyśle metalowym.

Zgłaszają się dalsi kandydaci do pracy w metalu i węglu.

Józef Wojteczak, 19-letni tokarz, ZMP-owiec, wykonuje swe bazy produkcyjne w 130 proc. Kazimierz Jachowicz, tokarz od działu mechanicznego, ZMP-owiec, uczestnik Złotu, wykonuje 130 proc. normy.

Mieczysław Glenek, ZMP-owiec, frezer, nagrodzony dyplomem za wspaniałe wodniactwo przedlotowe.

Skup w woj. łódzkim

W niektórych powiatach poprawa

W planowym skupie trzody chlewnej w dniu 10 października 1952 r. woj. łódzkie wykona- ło 96,4 proc. planu.

Meldunki o powiatach wska- zują na nierównomierne nastę- żenie akcji w tym kierunku. I tak pow. łaski wykonał plan dzienny w 195,5 proc., pow. łódzki — w 139 proc. nato- miast pow. skierniewicki uzy- skał jedynie 53 proc.

W skupie bydła wojewódz- wo przekroczyło plan dzienny o 82,7 proc., zaś pow. łowicki osiągnął 288 proc.

W skupie zboża notujemy nowu niewykonanie planu przez woj. łódzkie w dniu 10. 10. 1952 r. Cyfra 59 proc. jest jeszcze niższa niż w dniu poprzednim. Najlepiej skupowały zboże pow. skierniewicki—113,8 proc., najgorzej jak zwykle po- wiat kutnowski — 32,6 proc.

Plan miesięczny za paździer- nika województwo wykonało do 9. 10. jedynie w 19,3 proc. a najlepsze pow. skierniewicki— w 32 proc. W planie rocznym woj. łódzkie osiągnęło 71,3

Pewną poprawę notujemy w przymusowych dostawach zie- mniaków. Plan dzienny w dn. 9. 10. br. województwo wyko- nało w 91,4 proc. (bez pow. Ra- wa Maz., z którego brak mel- dunku), zaś pow. łowicki osią- gnął — 209 proc.

Dyrektywy XIX Zjazdu Partii w sprawie piątego pięcioletniego planu rozwoju ZSRR na lata 1951 - 1955

Raport przewodniczącego Państwowego Komitetu Planowania ZSRR M.Z. Saburowa

(Dokończenie)

opracowaniu, na podstawie dyrektyw XIX Zjazdu, planu pięcioletniego.

Jednakże przy ostatecznej redakcji projektu dyrektyw wskazane byłoby przyjąć pewne poprawki. W szczególności w dziedzinie przemysłu należałoby położyć nacisk na rozwój automatyzacji w przemyśle budowy maszyn, w dziedzinie gospodarki rolnej — na rozwój jedwabnictwa i pszczelar- stwa, w dziedzinie łączności — na rozwój radiofonizacji w dziedzinie pracy — na podjęcie kroków w kierunku dal- szej poprawy ochrony pracy i jej warunków sanitarnych.

W krajach demokracji ludowej projekt dyrektyw w sprawie piątego planu pięcioletniego wywołał również wzrost aktywności politycznej i produkcyjnej mas pracujących i po- głębił zainteresowanie radzieckim budownictwem gospodar- czym, które stanowią wzór dla wszystkich narodów kroczą- cych drogą socjalizmu i demokracji. Masy pracujące krajów demokratycznych powitały z zadowoleniem pięcioletni plan dalszego rozwoju potęgi gospodarczej ZSRR. Widzą one w nim niezawodną gwarancję pokoju na całym świecie i rea- lną przesłankę dalszego utrwalenia i rozszerzenia stosun- ków gospodarczych między ZSRR i krajami demokratycznymi. Dla uczczenia XIX Zjazdu Partii robotnicy i chłopci kraj- ów demokracji ludowej podjęli zobowiązania w dziedzinie wykonania i przekroczenia swych planów pięcioletnich.

Na masach pracujących krajów kapitalistycznych, na które spada coraz więcej ciężarów w związku ze wzmagają- cą się militarystyką gospodarki kapitalistycznej, obrzymie wrażenie wywarł przewidziany przez pięcioletni program dalszego wzrostu poziomu życia narodu. Przekonują się one z każdym dniem coraz bardziej, że tylko w warunkach so- cjalizmu możliwa jest pokojowa praca i dobrobyt całego społeczeństwa.

Wszystkie gazety burżuazyjne poświęcają wiele uwagi nowej pięcioletniej radzieckiej. Jest rzeczą znamienną, że — jeśli do poprzednich pięcioletek prasa burżuazyjna odnosiła się z reguły sceptycznie i wielu polityków burżuazyjnych uważało nawet czwartą pięcioletkę za niewykonalną bez pożyczek amerykańskich, — to obecnie wobec niewątpli- wych sukcesów w wykonaniu planów radzieckich, burżua- zyjna opinia publiczna nie uważa już tego pięcioletniego planu za nierealny.

Pachołcy doprowadzili ich do rusztowania. Wywieśli nań Krutnicę, podtrzymując go pod ramiona, kazali mu uklęknąć, złożyć głowę na pniu. Mistrz oprawcy ujął topór. Dotknął go palcami, by się przekonąć, czy dostatecznie ostry i zace- kał. Wsparł się lewą dłonią w bok, wypiął pierś, prawą dłoń oparł na toporze i spojrzął na nieprzejrzaną czerń ludzką. Ha, jak wszyscy patrzy i wytrzeszczają gały!

Teraz coś tam gada sędzia Wyrok czyta! A niech czyta!.. Już skończył?... Ho, ho, widać, że niewiele miał tego na sumieniu ten hulajga słowacki!.. Teraz ksiądz przystępuje i ga- da słowa pocieszające!.. Pocięszaj kłeczo, pocieszaj!.. Stoi nisko schylony i gada Krutnicy coś do ucha. A Krutnica dygocze!.. Teraz kreśli nad jego głowę krzyż i odstępuje. A więc czas na mistrza oprawczego.

Przystąpił do kłęczącego skazańca, jeszcze raz przejechał powoli palcem po ostrzu topora rozkroczyl się szeroko, po- piął w dłoń, rozstał, ujął za stylisko i ciał straszliwie.

— Ach!.. przeleciał ogromny szum w tłumie.

Pachołcy szybko się uwinęli z trupem Krucicy. Teraz kolej na starego Uchorczika Pachołcy zbiegli, ujęli go pod ramiona i wywieśli na rusztowania. Położyli na wznak, przywiązali rozkroczone nogi i ramiona do desek, odstąpili. Sędzia znowu bełkotał wyrok, ksiądz stał na uboczu, zakrył dłońmi oczy i szepotał pacierze za konających. A ludzie pa- trzyli, dach wstrzymywali, czekali w naprężeniu!.. Mistrz oprawczy ujął ciężki drag bukowy lekko wygięty. Tłum już nie widział leżącego Uchorczika, lecz widział tylko wznoszone raz po raz ramiona oprawczego mistrza, wzniesione wysoko kół i jego spadanie!..

Pachołcy szybko uwinęli się z połamanym trupem Uchor- czika

Teraz przyszła kolej na Janosika.

Pachołcy wprowadzili go na rusztowanie. Z boku ruszto- wania stał pał. Na pału, podobnym do szubienicy, wisiał po-

Piąta pięcioletka stała się nowym wymownym potwier- dzeniem pokojowej polityki rządu radzieckiego i zadała po- ważny cios podlegaczom wojennym. Dlatego właśnie reak- cyjne dzienniki burżuazyjne obrzucają projekt dyrektyw w sprawie piątego planu pięcioletniego stekiem kłamstw i oszczerstw, usiłując ukryć przed narodami pokojowy cha- rakter pięcioletki i przypisać jej nieludzkie agresywne cele i zadania.

Towarzysz Stalin wyjaśnił już, że niesposób rozwijać przemysł cywilny, prowadzić gigantycznego budownictwa cywilnego i obniżać systematycznie cen towarów ma- sowego spożycia, a zarazem mnożyć siły zbrojne i rozwijać przemysł wojenny. Kłamstwa na temat rzekomych agre- sywnych zamiarów Związku Radzieckiego, rozpowszechni- ne są po to, żeby wprowadzić w błąd masy pracujące kraj- ów kapitalistycznych, narzucić im to kłamstwo o ZSRR i drogą oszusta wciągnąć je do nowej wojny światowej, organizowanej przez reakcyjne koła Stanów Zjednoczo- nych. Jednakże systematyczny wzrost dobrobytu mas pra- cujących i rozwój pokojowych gałęzi gospodarki narodowej i kultury w ZSRR oraz pogarszająca się stale sytuacja mas pracujących i rozwój militarystyki w krajach kapitalistycz- nych rozbijają to ordynarne kłamstwo burżuazyjnej propa- gandy.

Towarzysze! Promotorem nowego planu pięcioletniego, tak samo jak poprzednich planów pięcioletnich, jest nasz wódz i nauczyciel, towarzysz Stalin! (oklaski).

Przed Zjazdem ogłoszona została nowa praca towarzysza Stalina „Ekonomiczne problemy socjalizmu w ZSRR“, któ- ra uzbiera naszą partię w wiedzę o prawach ekonomicz- nych socjalizmu, w teorię zbudowania komunizmu w ZSRR, w wiedzę o naukowych zasadach planowania gospodarki narodowej.

Plan pięcioletni, opracowany w myśl wytycznych partii i rządu, ludzie radzieccy witają nowym potężnym zrywem aktywności produkcyjnej i powszechnego współzawodni- ctwa socjalistycznego — o zwycięstwo piątej stalinowskiej pięcioletki.

Ludzie radzieccy nie będą oszczędzili sił, ażeby zapew- nić pomyślne wykonanie i przekroczenie nowego planu pię- cioletniego. Ściśle zespolony wokół partii komunistycznej, wokół swego ukochanego wodza i nauczyciela wielkiego Stalina, naród radziecki kroczy zdecydowanie naprzód do komunizmu (długotrwałe oklaski).

wróż przewleczony przez żelazną witykę w kształcie ogniwa. Na końcu powroza był uwiązany hak.

Pachołcy stanęli obok skrepowanego Janosika i czekali. Mistrz oprawczy także czekał. Oto ludzie będą mogli za chwile podziwiać jego majstersztyk!..

Sędzia mamrzał pod nosem i stęka, czytając długi wyrok z pergaminu, ksiądz kłęczący z boku i wciąż szepcze pacierze w dłoń, a ludzie znowu wstrzymali dech i patrzy. Boże, jak to długo trwa!..

Sędzia skończył nareszcie! Ksiądz wstał i przystąpił do Ja- nosika. Coś z nim gada Janosik patrzy na Tetry i nie słu- cha Ksiądz swoje, a Janosik swoje!.. Widać jednak, że tknięt- y jakimś słowem ksiądz bo odwrócił się powoli i spojrzął w jego oczy. Ksiądz podaje mu krzyż, do ust przytyka Jano- sik całuje krzyż... Jak długo trwa!.. — Prędejl!.. — Zrywają się głosy w tłumie.

Ksiądz nie słyszy, nie słyszy Janosik. Znowu patrzy na Ta- try. Bielą się w lodach i śniegu. Chmury już się przetarıy. Czasem wirzy się tonce!..

— Prędejl!.. Prędejl!.. — niecierpliwi się tłum. Ksiądz skończył, przystąpił mistrz oprawczy. Zdarł ko- szulę z Janosika.

Pachołcy wloką Janosika do pała. Przytrzymują mocno, w bok przechylają. Mistrz oprawczy ujmując hak przez chwilę jakby się namyślał i zniechęca nagłym skurczem ramienia

Nierozzerwalny sojusz

(Dokończenie ze str. 1)

Związku Radzieckiego i obra- dającej na XIX Zjeździe wiel- kiej partii Lenina—Stalina ze wielkoduszną pomoc w utwo- rzeniu i umocnieniu potęgi na- szego ludowego wojska.

Głos zabiera szef sztabu ge- neralnego WP — wiceminister obrony narodowej — gen. bro- ni Władysław Korczyca. Gora- ce oklaski towarzyszą słowom gen. Korczyca, gdy mówi on o chlubnych tradycjach Ludowe- go Wojska Polskiego i jego nie- złomnym braterstwie broni z bohaterską Armią Radziecką.

Burza niemilknych oklask- ów wita ją uczestnicy akade- mi. Pojawienie się na mówni- cy zastępcy attache wojsko- wego ZSRR — płk. P. D. Gier- ki, którego przemówienie wy- wołuje nową falę owacji na- cież okrytej chwałą, niezwy- cieżonej Armii Radzieckiej i chorażego pokoju Józefa Sta- lina.

Po odczytaniu depesz do Ge- neralissimusa Stalina i Prezy- denta Bieruta zrywa się ma- nifestacja na cześć zwycięst- przyjaźni narodu polskiego z narodami Związku Radzieckie- go.

W depeszy wysłanej do Gene- ralissimusa Józefa Stalina, czy- tamy m. in.:

Zebrani na akademii z okazji Dnia Wojska Polskiego przed- stawiciele ludności Warszawy oraz sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ślą Wam — wielkiemu przyjacielowi na- szego narodu, chorażemu świa- towemu obozu pokoju serdeczne pozdrowienia i wyrazy głębo- kiej czci i miłości.

Ludowe Wojsko Polskie, ucząc się na wspaniałych wzorach Ar- mii Radzieckiej i przyswajając sobie stalnowską naukę wojen- na, nienależnie stoi na straży po- kojowej pracy naszego narodu i nieobudziłości naszej zjedno- czonej ojczyzny przeciw kłowa- niom imperialistów amerykań- skich i ich wasali.

Wzrost potęgi Związku Radzie- ckiego, jego osłabienia i zdo- bycze, jego wspaniałe perspek- tywy dalszego rozwoju są dla nas źródłem siły, wzorem i na- tężeniem w walce o realiza- cję zadań planu 5-letniego, w walce o pokój.

Naród polski — czytamy w de- peszy do Prezydenta Bolesława Bieruta — dumny ze swych o- siągnięć i pełen wiary w jasną przyszłość stawia się dziś pod Twoim przewodnictwem w Narodo- wym Frontie. By w dniu wybo- rów powszechnym głosowaniem potwierdzić swą niezłomną wolę walki o rozkwit ojczyzny, umac- nienie niepodległości i pokoju.

Zapewniamy Cie, Drogi Nasz Wodzu i Nauczycielu, że nie be- dzimy w szczytnym wysiłku dla realizacji wielkiego Programu Frontu Narodowego, zapewnia- jącemu wzrost dobrobytu nasze- go narodu i wspaniałomyślny rozwój naszej gospodarki i kul- tury.

W depeszy wysłanej do Gene- ralissimusa Józefa Stalina, czy- tamy m. in.:

Zebrani na akademii z okazji Dnia Wojska Polskiego przed- stawiciele ludności Warszawy oraz sił zbrojnych Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej ślą Wam — wielkiemu przyjacielowi na- szego narodu, chorażemu świa- towemu obozu pokoju serdeczne pozdrowienia i wyrazy głębo- kiej czci i miłości.

Sportowcy maszerują

Dorocznym zwyczajem maszerować będą w dniu dzisiejszym sportowcy całej Polski „Szlakami Zwycięstw”, czcąc w ten sposób wielką rocznicę bitwy pod Lenino, gdzie Armia Ludowego Wojska Polskiego uformowanego na ziemi radzieckiej otrzymała pierwszy chrzest bojowy.

Marsze odbywać się będą drużynowo, według wieku, każdy zespół maszerujący liczy 7 osób. Dla najlepszych drużyn ufundowano cenne nagrody.

Na terenie Łodzi o palmę pierwszeństwa walczyć będą kolarze i zrzęseni.

O godz. 9.45 Polskie Radio nada w programie I przemówienie generała brygady Leszka Krzemiańskiego do uczestników Marszów Jesiennych.

TRASY MARSZÓW

Wydział Oświaty — w parkach: Poniatowskiego, Zródlińska, Parku Ludowym (boisko Spójni).

DOSZ — w parkach: Poniatowskiego, Zródlińska i w Helenowie.

Kolejarz i Unia — na rogu ulic Łagiewnickiej i Sowinśkiego.

AZS i wyższe uczelnie — na rogu ulic Warszawskiej i Skrzydlatej.

Włóknarz i Głuchoniemi — na stadionie przy Al. Unii.

Ogniwo i Spójnia — na boisku Spójni w Parku Ludowym.

Budowlani i Stal — start i meta na rogu ulic Strzykowskiej i Wycieczkowej.

Porażka siatkarek Unii (Łódź)

W Warszawie rozpoczęły się finałowe rozgrywki o mistrzostwo Polski w siatkówce kobiet, w której udział biorą: AZS i Spójnia Warszawa; Kolejarz Gdańsk i Unia Łódź.

Zeszłoroczny mistrz Polski Kolejarz Warszawa pokonał w pierwszym dniu zawodów łódzką Unię 3:0 (15:11, 15:9, 15:5).

Najlepszą zawodniczką Unii była Zakrzewska, a dobrymi serwami wyróżniła się Serwatko. W drużynie zwycięskiej najlepiej zagrały Tomaszewska i Kurtz.

W drugim spotkaniu AZS wygrał ze Spójnią 3:1 (15:12, 17:15, 16:18, 15:5).

Zostającej chwili

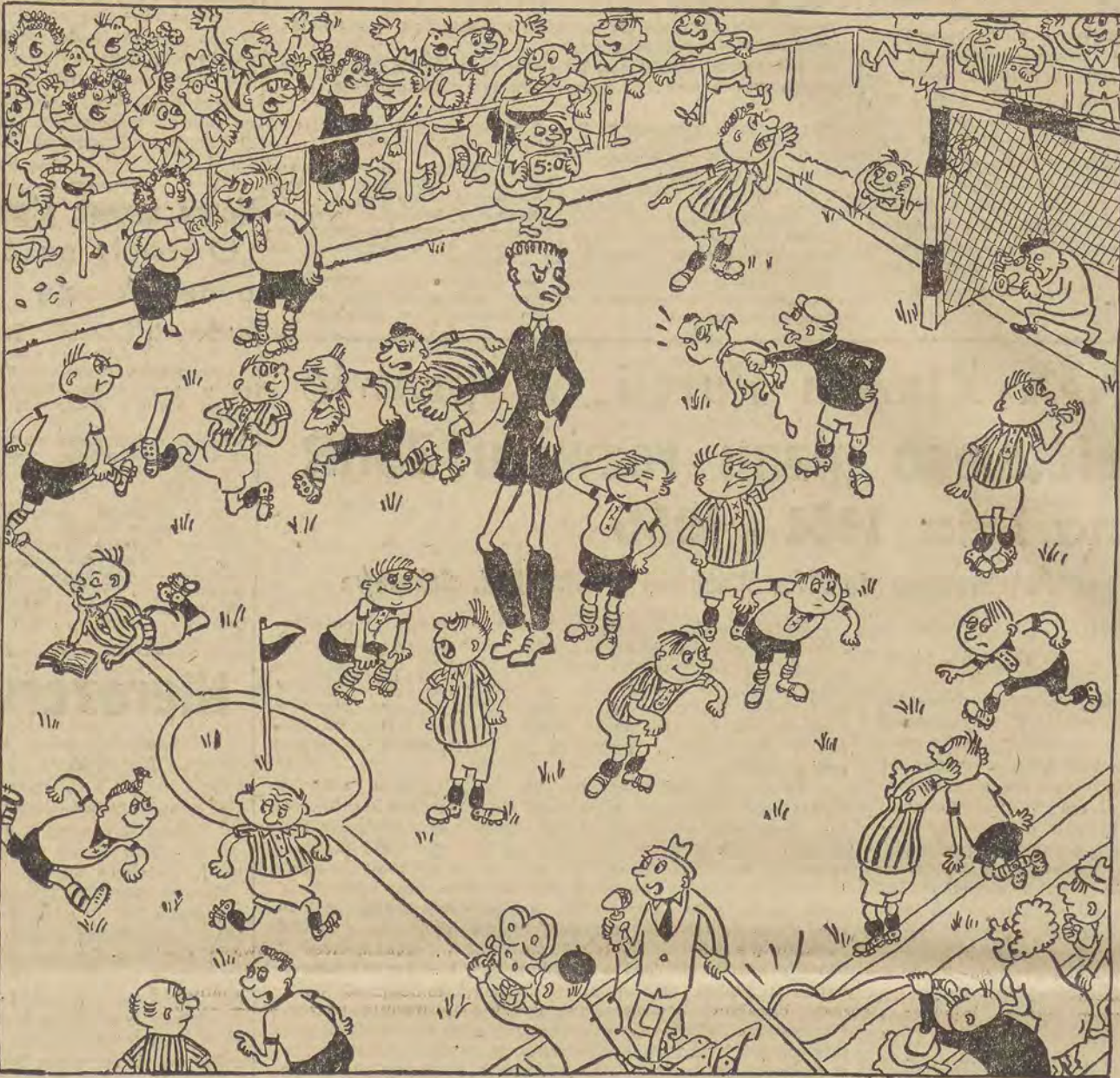
AZS i Unia zwyciężają

W drugim dniu mistrzostw Polski w siatkówce kobiet warszawski AZS wygrał nieoczekiwanie z Kolejarzem (Gdańsk) 3:0, zaś Unia (Łódź) pokonała Spójnię (Warszawa) 3:1.

Mecz decydujący o tytule mistrza Polski na rok 1952 rozegrają w dniu dzisiejszym Unia (Łódź) i AZS (Warszawa).

SPORT

Nasz konkurs sportowy Ile błędów posiada ten rysunek?

Nasz rysownik uchodził wżemy na jeden z błędów. Spójrzmy na przykład na wysokiego mężczyznę w czarnym stroju, który spełnia rolę sędziego. Gdzie jest jego gwizdek? Sędzia bez gwizdka — to błąd. Zawodnik z gwizdkiem w ustach — to również błąd.

Odpowiedzi na adres redakcji, Łódź, ul. Piotrkowska 96 (z dopiskiem na kopercie „Konkurs sportowy”), należy nadsyłać do dnia 15 października włącznie. W tym dniu komisja zajmie się sprawdzeniem odpowiedzi i podziałem nagród. W piątkowym numerze „Dziennika Łódzkiego” (17 października) zostaną już ogłoszone wyniki konkursu.

15 NAGRÓD

Za trafne rozwiązanie konkursu przeznaczono 15 nagród, które ufundowały: Redakcja „Dziennika Łódzkiego”, Zrzeszenie Sportowe „Włóknarz”, zespół „Mazowsze” i PTTK-Łódź.

Dla lepszego wyjaśnienia naszym konkurs polega — wskaza-

OTO WYKAZ NAGRÓD:

Piłka siatkowa nagr. redakcji, wiatrówka — nagr. redakcji.

Dwie karty wolnego wstępu na zawody organizowane przez Włóknarz łącznie z meczami ligowymi na rok 1952 i 1953 — nagr. „Włóknarza”

Trzy nagrody po dwa bilety wolnego wstępu na piątkowy występ zespołu „Mazowsze” — nagr. zespołu „Mazowsze”

Bezpłatny udział (2-osobowy) w wycieczce do Sulejowa — nagr. PTTK-Łódź.

Bezpłatny udział (2-osobowy) w wycieczce do Inowłódza — nagr. PTTK-Łódź.

Bezpłatny udział (2-osobowy) w wycieczce do Nieborowa — nagr. PTTK-Łódź.

Wycieczkę tę można odbyć w dowolnym terminie w ciągu 1953 roku.

5 nagród książkowych.

KUPON KONKURSOWY

Ilość błędów znalezionych przez czytelnika:

Błędy nie dające się oznaczyć na rysunku: . . .

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

PREPARAT „VITA“ (25)

Wagon szybko się napełnił. Na jawce nad Agapitem usiadła jakaś młoda zakochana para, starsza pani z ośmioma paczuszkami, zasuszony urzędnik i „na przyczepkę”, jako piąta, energiczna ciocia, która w ciągu pięciu minut zdążyła wszystkim opowiedzieć historię swego zmarłego męża, który wprawdzie był piłkarz i awanturnik — „ale bardzo porządny człowiek”, że ma dwie córki

(naturalnie grają na fortepianie), a jedna z nich jest nawet za naczelnikiem poczty i teraz urodziła właśnie dziecko... Agapit skulony zastanawiał się, czy wytrzyma w tej pozycji. Nie był wprawdzie zbyt wielkiego wzrostu, ale miejące pod ławką nawet na jego wzrost i tuszę było przymałe. Poza tym nieco denerwował się — oczekiwał przyłączenia konduktora.

Gdy usłyszał głos — prosił bilety — zadrżał. Ale niepotrzebnie. Po chwili były konduktora znikły z jego pola widzenia. Pociąg monotonnie turkotał. Zmęczony dziennymi wydarzeniami Agapit poczuł ogarniającą go senność. Tymczasem ciocia, którą zdziwiło się już obserwowanie zakochanej, a mało rozmownej pary, zaczęła przepakowy-

wać jedną z paczek, nie przerywając niemal swego monologu. Naraz wypadł jej na podłogę kłębek włóczki. Schyliła się, aby go podnieść, co mamrocząc o złe wychowanych młodych ludziach, kłębek potoczył się pod ławkę. Ciocia sięgnęła i przerażająco plesnęła. — Tam ktoś jest. Agapit obudził się, chciał się zerwać i rąbnął głową w spód ławki.

Teofil Sałyga mistrzem sportu

Główny Komitet Kultury Fizycznej nadał tytuł mistrzów 14 zawodnikom, którzy osiągnęli wyniki klasy mistrzowskiej oraz wyróżnili się pracą społeczną w kołach sportowych i przekazywaniem swych doświadczeń młodzieży.

Wśród wyróżnionych znajduje się jeden łodzianin, a jest nim Teofil Sałyga z Gwardii, rekordzista świata w dwu nastogodzinnej jeździe na to rze. Oprócz niego mistrzami sportu zostali kolarz Kłabiński z Gwardii, z bokserów Woźniak (CWKS), Nowara (Stal), Koleczyński, Kasperczak i Kravczyk z Gwardii, piłkarze rezerwy Toman i Paweł Tchiel z Budowlanych, kajakowy mistrz Polski Polwarczyn z Górnik, długodystansowcy Szwargot (CWKS) Graj i Kielas z Gwardii oraz żeglarz Biderman (CWKS).

Dzisiejsze imprezy

Godz. 9.00 w sali Gwardii ul. Stalina 17 drugi dzień drużynowych mistrzostw Łodzi w szermierze.

O godz. 9.30 start do Marszów Jesiennych (punkty startowe podajemy oddzielnie).

Godz. 12.00 w sali Ogniwa ul. Zakątna 82 ogólnopolskie mistrzostwa Ogniwa w koszykówce i piłce siatkowej kobiet i mężczyzn.

Godz. 12.45 stadion Włóknarza przy Al. Unii towarzyskie spotkanie piłkarskie GWKS — Kolejarz (Łódź). W przerwie tych zawodów bieg sztafet olimpijskich o nagrodę ufundowaną przez dowódcę garnizonu łódzkiego.

Godz. 14.45 na tym samym boisku mecz o mistrzostwo I Ligi Gwardia (Kraków) — Włóknarz (Łódź). Rezerwy tych drużyn grają o godz. 10.45.

O godz. 18.00 w sali MDK mecz koszykówki męskiej o mistrzostwo I Ligi OWKS (Kraków) — Włóknarz (Łódź).

Losowanie Pożyczki Narodowej

WYKAZ premii wylosowanych w dziewiątym dniu losowania Narodowej Pożyczki Rozwoju Sił Polskich

Premia zł 10.000 nr 150157

Premia zł 5.000 nr 822851

Premie zł 1.000 nr. nr. 34177

137035 201263 223312 281122 318157

349165 441864 534654 536553 572770

775993 835625 851223 904097 914033

988672

Premie zł 500 nr. nr. 31585 34175

34176 42035 61881 116241 150156 155598

212824 250329 311819 318155 318160

331204 366381 368384 493026 493028

530014 562401 582405 570118 573712

590856 617896 639164 643068 653375

639553 673584 701824 734531 734536

737438 744425 784890 805379 814227

822854 835580 859959 876412 922286

938787 938889 932025 960852 960854

960857 972749 983121 983127 986678

992493

Premie zł 250 nr. nr. 1833 1834

5032 13425 13430 27326 28824 28827

51241 54664 98645 108502 108510 104323

197756 215285 227375 227379 232405

232408 236916 236947 236950 236944

236945 258976 267407 270361 270367

277030 293801 293895 318368 338900

340444 340450 346338 359242 370096

370100 399969 409029 400030 404876

444839 449896 449900 469146 472917

486470 586544 593386 593388 600793

620107 626355 626356 651985 653464

672652 672660 710073 710078 715856

715859 721106 732018 741571 747938

753692 753694 759598 772763 778171

778174 785752 789756 802419 802420

803401 806212 812521 812522 817813

817817 817820 834261 834262 837110

813237 843434 845437 846265 846161

846163 847971 855426 862109 873875

883267 507785 544665 544660 589026

589030 574642 574649 584993 584995

932942 932949 934322 934324 934330

942039 944773 959023 959025 959059

967642 967646 967650 970834 970835

898271 838377 899034 899037 899038

904415 916374 922533 932941

PRAWNIK radzi

ROMAN SZAMBELAN — Obniżenie uposażenia przez firmę „Węgiel” — przez odbrani dodatkową funkcję było niesłuszne. Firma powinna wypłacić Panu placę i przez okres 3 miesięcy wypłacić pełne wynagrodzenie.

PANORAMA

DODATEK NIEDZIELNY „DZIENNIKA ŁÓDZKIEGO“

Łódź, dnia 12 października 1952 r. Nr 34 (267)

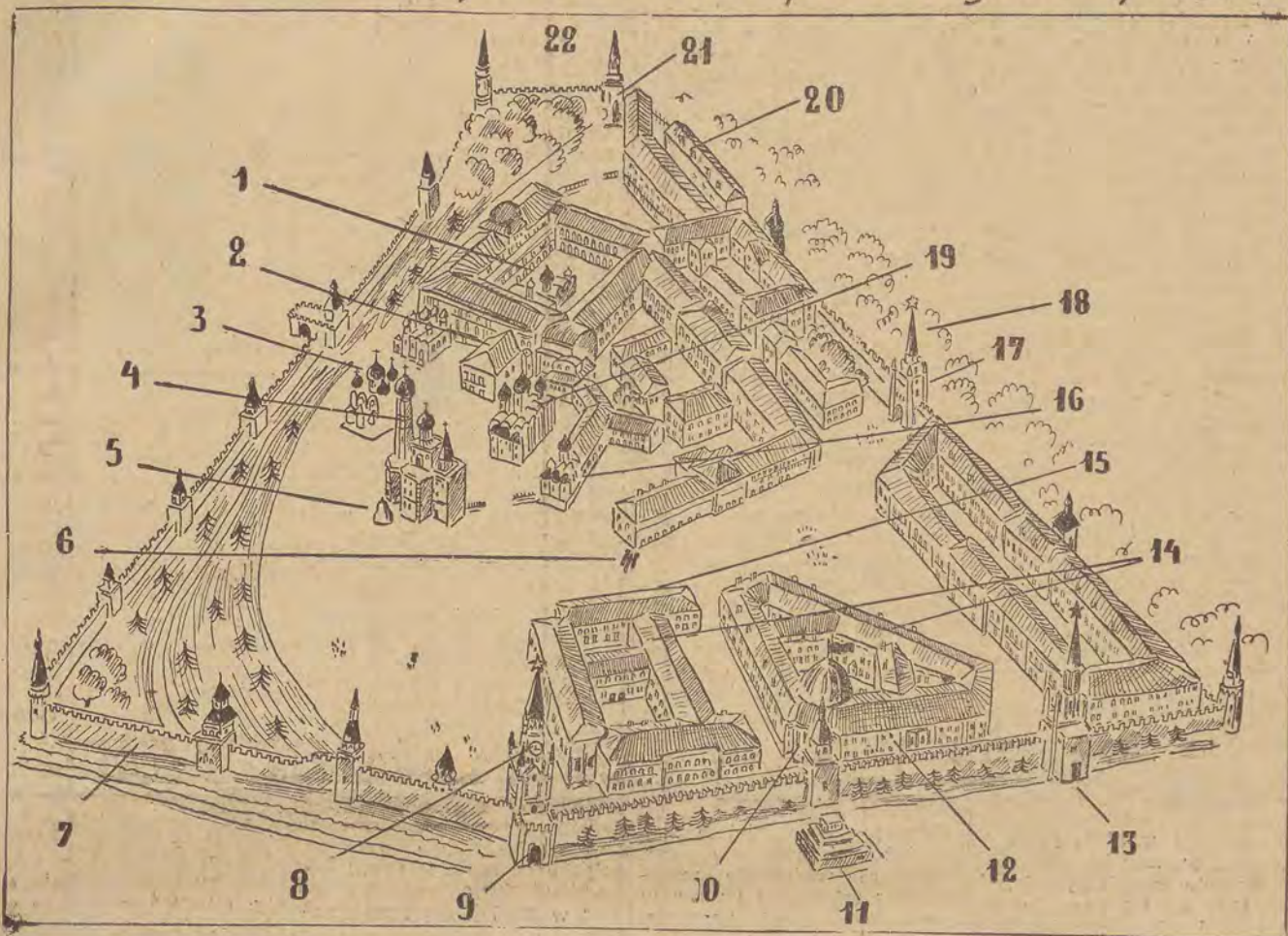
Oczy całego świata skierowane są w stronę Pałacu Kremłowskiego, gdzie toczą się obrady XIX Zjazdu, okrytej chwałą, Wielkiej Partii Lenina — Stalina. Uchwały Zjazdu wytyczą dalszą drogę narodom radzieckim, do dalszych zwycięstw, dla szczęścia ludzi, dla utrzymania pokoju.

Zamieszczone obok zdjęcia ukazują znane na całym świecie majestatyczne mury Kremla, miejsce obrad Zjazdu i codziennej pracy wielkiego przywódcy mas pracujących całego świata — Józefa Stalina.

OBJAŚNIENIA PLANU

1. Sala Andrejewa — miejsce plenarnych posiedzeń Komitetu Centralnego WKP(b) — dawniej sala tronowa.
2. W tym budynku mieszka Stalin i Motow.
3. Katedra Archaniołów. Na Kremlu znajdują się 3 katedry, 22 kościoły i 2 klasztory.
4. Dzwonnica Iwana Wielkiego — 82 m wysokości, 31 dzwonów.
5. „Car“ — 200-tonowy dzwon-olbrzym, odlany w 1733 r. Architekci ustawili go na drewnianym rusztowaniu, które pewnego razu zapaliło się. Dzwon spadł, ztobiąc swym ciężarem dół głębokości kilkunastu metrów. „Car“ pozostał w ziemi 300 lat. W czasie podnoszenia dzwonu ukruszył się 12 tonowy „odłamek“. Dzwonu tego nie udało się nigdy zawiesić.
6. Działo „Car“ odlane w r. 1586 za czasów panowania Fedora Iwanowicza w celu obrony Kremla. Jest to działo o kalibrze 890 mm, ważące 40 ton. Nie było nigdy używane.
7. Mur obronny koloru ochry pochodzi z wieku XV (1485—1495, za czasów Iwana III). Ma 20 m wysokości i 2 km długości. Strzelnice są w kształcie ogonów jaskółczych. Wykonali go dwaj Włosi Solario i Fiazino. Sam Kreml pochodzi z XII w. Początkowo był to warowny zamek stojący na wzgórzu skłaniającym się ku rzece Moskiewie. Architekci dokonujący w XV wieku jego przebudowy nie zwracali uwagi na wymogi estetyki, lecz stworzyli system fortyfikacji nie do zdobycia. I wtedy to powstał mur.
8. Zegar kurantowy.
9. Brama Zbawiciela. Tą bramą wchodzi ambasadorem.
10. Biura Motowa.
11. Mauzoleum Lenina.
12. Sala konferencji międzynarodowych.
13. Brama Nikolska zniszczona przez Francuzów w r. 1812. Odbudowana przez Boveta w 1920 r.
14. Siedziba Rady Najwyższej i biur pomocniczych. Prostokątna sala liczy 2.500 miejsc, z których 1.200 przeznaczonych jest dla publiczności, korpusu dyplomatycznego i prasy.
15. Sala Gieorgiewska. — Obustronne kolumnady, na ścianach wyrzeźbione są nazwy wszystkich pułków rosyjskich, które na przestrzeni wieków zostały udekorowane Krzyżem św. Jerzego. 22 czerwca 1945 r. Stalin przewodniczył tu uroczystości poświęconej zwycięstwu nad hitleryzmem, sławiąc chwałę narodu rosyjskiego. W tej sali w 1950 r. delegacja Światowej Rady Obróńców Pokoju przekazała Apel Sztokholmski rządowi radzieckiemu.
16. Katedra Zwiastowania.
17. Z tej bramy korzysta korpus dyplomatyczny.
18. Wokół Kremla jest 19 wież i wieżyczek, z których część ozdobiona jest gwiazdą.
19. Katedra Wniebowzięcia zbudowana pod koniec XV w., w której pochowani są metropolici, którzy w XIII wieku przenieśli siedzibę kościoła prawosławnego, aby silniej podkreślić działalność książąt moskiewskich w walce przeciwko Tatarom. Katedra została zbudowana przez architekta włoskiego Fioravanti.
20. Apartamenty carów pozostały niezmiennione i tworzą muzeum.
21. Brama Borotska, przez którą wszedł Napoleon w r. 1812. Pożar Moskwy uszkodził jedynie nieznacznie Kreml.
22. Odwach.

Kreml — miejsce historycznego Zjazdu

Jeden zwykły dzień

Mai, ciasny pokój w drewnianym domku parterowym — mieszkanie 5-osobowej rodziny pracownika Centrali Tekstylnej Mariana Brzozowskiego przy ul. Stefana na Bałutach.

16-miesięczny Maciuś śpi w wiklinowym łóżeczku pod ścianą. Babcia okrywa go kołdrą, by się nie przeziębził. 5-letnia Krystynka ustawia klocki na stole. Marian zdejmuje palto z wieszaka, chce wyjść z domu.

— Marian, proszę cię, naciągnij mi jeszcze dwa wiadra wody ze studni, chciałabym podłogę wyszorować, jest wciąż taka brudna... — zwraca się żona.

Marian zawiesza z powrotem palto, wychodzi na podwórze, chwytając porzucone pod płotem wiadro, spuszcza do studni i naciąga wodę.

— Tatusi, gdzie ty znów idziesz?... Kiedy wrócisz?... — zatrzymuje ojca Krystynka.

— Wróć córeczko, wieczorem, bądź grzeczna...

— Tak... Ławrze mi obiecujesz, że wrócisz, a ja tak rzadko ciebie widzę...

Marian Brzozowski wychodzi na ulicę. Przez uchylone okno pokoju dolatuje pracowity szurkot szczotki i płacz Maciusia... Widocznie się przebudził...

Ulica Kilińskiego. Z rysunku elewacji, z kształtu wykuszów, z blasku rozjarzonych lamp widać od razu, że w tym domku mieszka się dobrze. Ten dom ma łązki, ubikacje oraz wszelkie wygody niezbędne dla każdego kulturalnego człowieka.

— Dobry wieczór. Jestem z Komitetu Obwodowego Frontu Narodowego. Chciałbym pomówić z państwem o wyborach.

— Bardzo przepraszam, ale nie mam czasu. Muszę o dom i dzieci zadbać... Pan widzi tę ciasnotę... Pięć osób w dwóch pokojach...

— Rozumiem, że przy małych dzieciach są kłopoty, jednakże są ludzie mieszkający w gorszych warunkach i mimo to znajdują czas...

— Proszę, może innym razem, posłucham chętnie.

Ten sam dom, piętro wyżej.

— Daj pan spokój z Frontem Narodowym. Co mi wielkie budowle, co mi maszyny... Maszyn nie można ugryźć...

— To prawda, że maszyn nie można ugryźć — przyznaje agitator Marian Brzozowski. — Ale maszyny produkują to, co można ugryźć, co można zjeść, w co można się ubrać, maszyny budują domy, maszyny wiozą produkty rolnictwa i przemysłu do miast. Maszyn, mój panie, nie można ugryźć, ale kto nie ma maszyn, ten nie ma też co gryźć. Pamiętaj pan chyba czasy przedwojenne? Nie mieliśmy tylu maszyn, nie mieliśmy ciężkiego przemysłu i co było? Bezrobocie, nędza i niedojadanie olbrzymiej większości społeczeństwa. Musimy to zrozumieć, że stal i maszyny dziś — to coraz więcej chleba, mięsa, odzieży, domów mieszkalnych — jutro.

— Przyjmijmy, że tak jest, jak pan mówi. Ale dlaczego ja mam wyrzec się tego „dzisiaj“ na rzecz, jak pan to mówi, „jutro“? Czy budownictwa wielkich fabryk, wielkich cementowni nie można rozłożyć na czas dłuższy?

— Nikt nie każe panu wyrzekać się tego „dzisiaj“. Wręcz przeciwnie. Im szybciej zbudujemy maszyny, fabryki, cementownie, tym szybciej zmienimy nasze życie. Nie możemy rozkładać tego budownictwa na dłuższy czas. Niech pan pomyśli, jeśli np. rozłożylibyśmy na czas dłuższy budownictwo nowych cementowni, to nie moglibyśmy budować coraz większej ilości nowych mieszkań, trudności mieszkaniowe trwałyby u nas dłużej. Nje moglibyśmy budować ty-

lu nowych fabryk, mniej ludzi znalazłoby pracę, stanęłaby przed nami groźba bezrobocia. Trzeba to zrozumieć. W gospodarce narodowej wszystko nierozdzielnie się wiąże. Tylko poprzez wszechstronną rozbudowę, przez wielki wysiłek twórczy całego narodu możemy zapewnić trwały, systematyczny wzrost dobrobytu mas.

— Czy jednak podaliśmy temu przykładowi?

— Proszę pana, mamy przykład Związku Radzieckiego, który swe budownictwo rozpoczął w warunkach o wiele mniej korzystnych, aniżeli my obecnie. A dziś Związek Radziecki jest przecież wielkim mocarstwem przemysłowym, którego potęgę gospodarczą zapewnia stały wzrost dobrobytu najszerzych mas. Idziemy tą samą drogą i korzystając z wszechstronnej pomocy naszego sojusznika, mamy wszelkie przesłanki zwycięskiego przebycia tej drogi. To zależy od nas, od naszej postawy, od naszej pracy — od zrozumienia idei, celu i drogi, zawartej w Programie Wyporczych Frontu Narodowego...

Jest późny wieczór. Powolnym krokiem wraca Marian Brzozowski do domu. Przed oczyma przesuwają się obrazy jego ciężkiej drogi życiowej. Wiejskie, nędzne dzieciństwo, walka o odrobinę oświaty, o szkołę, której nie mógł ukończyć, bo nie było na to środków, ponieważ pracował na służbie u kułaka, praca na budowie. A potem najazd hitlerowski na Polskę, ciężkie roboty w Niemczech i wreszcie — wolna, niepodległa Polska Ludowa.

Zastukał do drzwi.

— No, jak ci dzisiaj poszło?

— Wiesz, Marteczko, zdaje się, że pomogłem jeszcze jednemu zrozumieć istotne cele naszego Programu Frontu Narodowego.

— Tśśśś..., mów ciszej, bo obudzisz dzieci...

Marian Bielecki

Zwyczajny astrolog Akademii Krakowskiej

W bieżącym roku polski świat naukowy będzie obchodzić trzecie setną rocznicę śmierci wybitnego polskiego uczonego Jana Brożka z Kurzelowa, którego zwyczajowo wedle ówczesnych zwyczajów brzmiało po łacinie: Joannes Broscius.

Urodzony w r. 1585 Brożek był synem rolnika. Już w dzieciństwie młody chłopak okazywał zdolności do nauki i uczył się geometrii z polskiej książki Stanisława Grzepskiego, profesora Akademii Krakowskiej.

Miło nam to jest dziś słyszeć, że z końcem szesnastego wieku młody Polak mógł się uczyć matematyki z polskiej książki pt. „Geometria, To jest, Miernicka Nauka, po Polsku krotko napisana z Graeckich y łacińskich ksiąg”.

Książkę tę „wybijał” w Krakowie w roku 1586 — drukarz Łazarz Andrysowicz.

Mając lat 19, Brożek dostaje się na Akademię Krakowską, gdzie studiuje matematykę i astronomię, wówczas złączoną z nauką astrologii. Równocześnie uczy się łaciny i greki, oraz słucha wykładów o filozofii Arystotelesa. Jednakże żądza wiedzy jest u niego tak wielka, że prócz tego na własną rękę uczy się pilnie wielu innych nauk.

Już w roku 1610 zostaje magistrum „szuk wywołanych” i otrzymuje tytuł „doktora filozofii”, po czym rozpoczyna sam wykładanie astronomii i geometrii na niższych kursach. Z owych czasów pochodzą

pierwsze drobne prace matematyczne Brożka.

Zwróciwszy swymi zdolnościami i szeroką wiedzą uwagę profesorów Akademii, Brożek niebawem obejmuje katedrę astronomii, otrzymując urządzenie wy tytuł „Zwyczajny Astrolog Akademii Krakowskiej”.

Brożek, jak wielu innych mądrych ludzi, był przekonany o słuszności twierdzeń Kopernika, toteż nie był swego oburzenia z powodu przesładowania jego nauki przez kościół. Ten stan rzeczy był prawdopodobnie przyczyną, że Brożek chcąc zabezpieczyć spuściznę naukową po Koperniku, zajął się gromadzeniem pamiątek i wiadomości — po wielkim rewolucjonizmie astronomii. W tym celu Brożek przed sięwziął dłuższą podróż do Turcji i Fromborka, miejscowości, gdzie żył i działał Kopernik, szukając i zbierając wszelkie pamiątki po Koperniku, zmarłym w roku 1543.

W roku 1620 Brożek wydaje wielką pracę matematyczną po łacinie pt. „Arithmetica Integrorum” czyli arytmetykę liczb całkowitych. W szesnastu rozdziałach autor podaje sposoby ówczesnego rachowania liczbami szczegółowymi, poczynając od najprostszych działań rachunkowych aż do nauki o logarytmach — włącznie.

Po wydaniu tej książki odzyskuje w Brożku dawną żądzę pogłębienia swej wiedzy. Brożek wierzył, że między matematyką i astronomią z jednej strony, a życiem organicznym — z drugiej, istnieją jakiegoś ciekawe związki, i dlatego postanowił studiować też medycynę. W tym celu wybrał się do Padwy we Włoszech, gdzie mieszkał się słynny uniwersytet, założony jeszcze w wieku XII.

W parę lat później Brożek jest już doktorem medycyny. Jednak nie zaniebuje matematyki i astronomii i utrzymuje z zagranicznymi uczonymi kontakty na tym polu.

Po powrocie do kraju Brożek nigdy nie praktykował jako lekarz, czyli studiował medycynę dla samej nauki. Poza tym kończy też w Krakowie studia teologiczne i zostaje kanonikiem, jak to było wówczas powszechnym zwyczajem wśród profesorów Akademii.

Na czasy Brożka przypada okres walk, jakie krakowska Akademia toczyła z zakonem Jezuitów o zwierzchnictwo nad niższym szkolnictwem. W rezultacie tych zmagania, Jezuiti ponieśli klęskę i musieli w Krakowie zamknąć swe szkoły. W uznaniu zasług Brożka — Kolegium Większe Akademii oddało mu intratną kanonię przy kościele św. Anny w Krakowie.

Niebawem Brożek wydaje swą największą pracę mate-

matyczną po łacinie, skierowaną przeciwko matematykowi francuskiemu Ramusowi. Obeszerna ta praca (174 stron) była wydana naprzód w Gdańsku, a potem — w Amsterdamie.

Praca naukowa Brożka nie ogranicza się jednakże tylko do matematyki i astronomii, jako też medycyny i teologii. Oto ten wybitny człowiek studiuje szeroko dzieje kultury w Polsce i pisze na ten temat dzieło pt. „O starożytności nauk w Polsce”.

Brożek kilkakrotnie czynił zapisy na cele publiczne, prze ważnie związane z Akademią, lub w ogóle z nauką w Polsce.

M.in. w testamencie Brożek hojnie obdarował szkołę w rodzinnym Kurzelowie, gdzie się uczył jako chłopak. Ponadto założył w tej miejscowości drugą, wyższą szkołę, na co poświęcił dom, będący jego własnością.

W roku 1652 Brożek zostaje wybrany rektorem Akademii. Godność tę piastował jednak zaledwie parę miesięcy, gdyż w roku 1652 uległ zarazie mоровej, jaka wówczas srożyła się w Krakowie. W posiadaniu Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie znajduje się olejny portret Brożka, dzieło nieznanego malarza. Obraz przed stawia starca o niezwykle wyrazistych rysach twarzy. Wielkie skłębione czoło, duże oczy, wybitny nos, siwa broda — czynią dojmujące wrażenie na widzu.

Brożek zajmuje w nauce polskiej bardzo wybitne miejsce. Co do rozległości jego wiedzy i zainteresowań można go w pewnej mierze przyrównać do genialnego Leonarda da Vinci.

A jednak, co należy stwierdzić z zalem, imię Brożka jest w Polsce bardzo mało znane, podczas gdy uczeni zagranicą piszą o nim jako o „sławnym polskim uczonym”. Czyny tak np. niemieckiej matematyk Günther w swej historii matematyki.

Toteż z okazji trzecie setnej rocznicy zgonu tego wielkiego Polaka wypada mu złożyć hołd i wyrazić wdzięczność za całą jego działalność. „Zwyczajny Astrolog Akademii Krakowskiej”, jej wychowanek, długoletni profesor, obrońca jej praw, potem rektor, Jan Brożek z Kurzelowa, syn ludu polskiego, dobrze zasłużył się Ojczyźnie, poświęcając trud całego swego życia dla dobra polskiej nauki i kultury.

Eustachy Białoborski

400 lat grafitowej pałeczki

Powszechny przedmiot codziennego użytku człowieka cywilizowanego, jakim jest ołówek grafitowy, liczy sobie obecnie lat 400. Pierwsze wzmianki o nim ukazały się w połowie XVI wieku. Do kładniejszy opis znajdujemy w traktacie drukowanym w 1565 r. o minerałach Konrada Gesnera. Mówi się tam, że od lat kilkunastu znajduje się w użyciu „pałeczka do pisania, wyrabiana z miękkiego kruchej kamienia”.

Nazwa „ołówek” w naszym języku pochodzi od ołowiu, z którego już we wczesnym średniowieczu wyrabiano pałeczki do pisania. Pierwsze wzmianki o takich ołówekach znajdujemy w XI wieku. Prawdopodobnie były w u-

W najpiękniejszym z miast...

Oddany do użytku potężny wysokościowiec na Pl. Smoleńskim w Moskwie jest pierwszym z ośmiu tego rodzaju budynków, które z inicjatywy Józefa Stalina powstały w Moskwie.

Budynek ten, którego majestatyczne kształty widoczne są z dużej odległości posiada wraz z iglicą 170,5 m wysokości.

Wysokościowiec na Pl. Smoleńskim jest budynkiem biurowym. A oto niektóre szczegóły jego wyposażenia:

- 2000 lokali biurowych,
- sala do zebrań dla 500 osób,
- biblioteka z czytelnia,
- centrala telefoniczna na 4000 numerów,
- 28 wind osobowych o szybkości 3,5 m na sekundę,
- 4 schody ruchome itp.

Postawione wg planów rekonstrukcji Moskwy majestatyczne budowle przyczynią się jeszcze bardziej do upiększenia miasta, stawiając Moskwę w szeregu najpiękniejszych miast na świecie.

Możesz zgadnąć

Przeczytaj uważnie poniższe figielki i spróbuj odpowiedzieć na zawarte w nich pytania.

1. Gdy czterej panowie zaczęli grać wieczorem, każdy z nich miał 10 złotych. Po 3 godzinach, kiedy skończyli grać, każdy posiadał 30 zł.

Jak to wytłumaczyć?

2. Ob. Główna jest wielkim przyjacielem dzieci i lubi się z nimi bawić. Tym oto razem namalował im kredą na plecach osiem cyfr, podzielił tak, że w jednej grupie były 1, 2, 3, 4, a w drugiej 5, 7, 8, 9 i obiecał dzieciom po torebce cukierków, jeżeli potrafią się podzielić tak na dwie inne grupy po cztery, by sumy cyfr obu grup były jednakowe. Cyfr oczywiście przerabiał nie wolno.

Jak sobie sprytnie dzieci dały radę z zadaniem?

Jeśli nie jesteście pewni, czy odpowiedzieliście dobrze, porównajcie swe odpowiedzi z naszym rozwiązaniem na innym miejscu w dzisiejszej „Pani”.

KĄCIK LEKARSKI

CZY DBASZ O SWOJE ZĘBY

Każdy pragnie mieć zdrowe, białe zęby. Bo zęby decydują w dużym stopniu o wyglądzie człowieka. A ktoś z nas nie chciałby ośmiewać swymi „perłami”? Zdrowe zęby to nie tylko zasada, ale przede wszystkim podstawowy warunek zdrowia.

Bez zdrowego uzębienia człowiek nie może gryźć i żuć pokarmów. Twarde duże cząstki nieprzeżyszczone są silną, nie mogą być prawidłowo strawione w dalszej części przewodu pokarmowego, w żołądku i jelitach. Dlatego ludzie o złym uzębieniu tak często zapadają na choroby przewodu pokarmowego.

Zepsuty ząb, to sładzisko zarazków, które stanowią poważne niebezpieczeństwo nie tylko dla zdrowia, ale i dla życia.

TOKSYNY
Zarazki w zepsutym zębie wydzielają jadowite substancje tzw. toksyny, które zatrują organizm człowieka. Od cza-

su do czasu większa ich ilość przedostaje się do ogniska zębowego do krwi.

Człowiek silny, o dużej odporności, dobrze bronii się przed atakami złośliwych zarazków i ich toksyn. Może odczuwać drobne dolegliwości, a więc

uporczywe bóle głowy, może łatwo męczyć się, chudnąć, mieć niewielką niedokrwistość (anemię) łatwo przeziębiał się itp.

W przebiegu jej powstają mogą zmiany w wielu narządach, przede wszystkim w sercu, w układzie kostno stawowym, w układzie nerwowym, w nerkach itp.

ELEMENTARNE WSKAZÓWKI

Dzięki znakomitemu zdołaczom medycyny, dzięki penicylinie, najczęściej udaje się chorego wytrącić. Oczywiście koniecz-

ne jest przy tym usunięcie wszystkich ognisk zakażenia, a więc wszystkich budzących podejrzliwość zębów.

Niestety choroba pozostawia zwykle ślady: osłabia serce, powoduje poważne zmiany w stawach. Rzadko następuje całkowity powrót do zdrowia.

Co robić, żeby zachować zdrowe zęby?

Oto parę wskazówek:

- 1) Rano i wieczorem myć zęby szczoteczką używając proszku lub pasty;
- 2) w razie wykrycia najmniejszego uszkodzenia zęba natychmiast zwrócić się do lekarza-dentysty;
- 3) w miarę możliwości zwracać się co pewien czas do lekarza-dentysty w celu dokonania kontroli uzębienia — nawet jeżeli nie podejrzewasz nie spozstrzegamy;
- 4) prawidłowo odżywiać się, pamiętać o jaryznach, mleku i białym serze.

Dlaczego nie docierają do nas wszystkie promienie słońca

Miasta, nawet o najmniej rozwiniętym przemyśle stwarzają trudny problem dla utrzymania czystości powietrza dla jego mieszkańców. Główną przyczyną zanieczyszczenia powietrza atmosferycznego, którym żyją oraz oddychają setki tysięcy ludzi miast, są sadze z kominów, dym wszelkiego rodzaju (z fabryk, parowozów, domów itp.), wydzieliny przetwarzanych surowców fabrycznych, kurz uliczny, śmiećnik, nie oczyszczone regularnie.

Najwięcej zaś trującymi są wydzieliny gazów z pojazdów mechanicznych, które zawierają akroleinę, wyróżniającą się silnym zapachem i silnie podrażniającą śluzówkę oczne oraz atakującą wierzchołki organów oddechowych.

Instytut Naukowo - Badawczy w Moskwie, mający za zadanie prowadzenie walki z zanieczyszczeniem powietrzem, wykazał, że również unoszący się aerozol (chem.) zawieszony w powietrzu w postaci mikroskopijnych cząsteczek, szkodliwie oddziaływa na zdrowie mieszkańców.

Aerozol powoduje zwiększenie się tumanów kurzu, zmniejsza słoneczne promieniowanie, zaciemnia atmosferę i umniejsza ultrafioletowe promienie. Rozmiar tych groźnych dla miasta następstw, jak obniżenie światła spradowa się według określenia Instytutu Naukowo - Badawczego (Moskwa i Leningrad) aż do 40 proc.

Toteż Instytut wychodzi z założenia, iż długotrwałość takiego zapylenia powietrza działa szkodliwie i powoduje chroniczny stan chorób dróg oddechowych mieszkańców.

Walkę z zanieczyszczeniem powietrzem rozpoczęto w Moskwie w 1935 r. Badania nad oczyszczeniem atmosfery były przeprowadzane tam w różnych instytutach chemicznych. Analizy wykazały niejednokrotnie zanieczyszczenie miasta, jednak badania dowiodły, że w miejscowości fabrycznych w czasie wiatru nieczystości unoszą się w powietrzu na przestrzeni 1-2 km, powodując zatrucie powietrza.

trze, wydano szereg zarządzeń państwowych, w których polecono zakładom wykonywanie budowy urządzeń oczyszczających odpadki, mogące zagrażać otoczeniu oraz zorganizowano specjalną komisję higieniczno-sanitarną dla ochrony powietrza atmosferycznego.

Władze Moskwy nie ograniczyły się jedynie do tych zarządzeń, ale rozpoczęły walkę o ochronę stanu sanitarnego powietrza basenu moskiewskiego i w tym celu władze państwowe zarządziły: że zabrania się przerobek budowy fabryk bez wiedzy komisji sanitarno-inspekcyjnej, że winno następować zupełne spalanie paliwa w motorach transportowych, że mają być zainstalowane aparaty oczyszczające sadze i pył we wszystkich zakładach, które spalają ponad 10 ton opału na dobę, żeby na zakładach przystosować wyrób urządzeń wytwarzania aparatów oczyszczających, następnie aby opracowywano w dopuszczalnych granicach koncentracji toksyczne (trujące) materiałów itp.

Jakie dobrodziejstwa przyniosą powyższe urządzenia ochronne? Jak się sprawuje? Jakich przykładów następujących w trzech fabrykach w okresie zimowym w ciągu jednej doby wydobyło 1,660 ton sadzy, a w fabryce gipsu wyławia się rocznie maczki al-

bastrowej na 650 tysięcy rubli, zaś w benzynowni przy zainstalowaniu 3 urządzeń zaoszczędza się na dobę 7 ton benzyny, a w jednej z fabryk chemicznych zainstalowane aparaty do wyławiania tlenku cynku zaoszczędzają go miesiącnie do 1,400 ton. Analizy sanit. - higien. badań wykazały, że zapylenie atmosfery Moskwy obniżyło się w 1949 r. w stosunku do 1948 r. o 30 proc., a w 1950 w stosunku do 1949 r. o 63 proc. — Gdy chodzi o nasświetlanie miasta — poprawiło się ono znacznie, a przezroczystość powietrza w porównaniu z latami dawnymi zwiększyła się do 57 proc.

Nie koniec jednak na tym, gdyż władze moskiewskie w dalszym ciągu jeszcze badają i czuwają nad różnymi sposobami prowadzonej walki przeciwko zanieczyszczeniu atmosfery Moskwy, a wszystko to w celu ochrony zdrowia ludności.

tłum. W. Skrzyplński

1. Ciekawym pomysłem na rozwiązanie zadania jest podzielenie cyfr na dwie grupy po cztery, np. 1, 2, 3, 4 i 5, 7, 8, 9. Sumy cyfr w obu grupach są jednakowe, wynoszą 10.

2. Główna może podzielić cyfry na dwie grupy po cztery, np. 1, 2, 3, 4 i 5, 7, 8, 9. Sumy cyfr w obu grupach są jednakowe, wynoszą 10.

3. Główna może podzielić cyfry na dwie grupy po cztery, np. 1, 2, 3, 4 i 5, 7, 8, 9. Sumy cyfr w obu grupach są jednakowe, wynoszą 10.

UŚMIECH i żądło

S. Marszak

Wróżenie z kart

Do losu zniechęcony stary Lew,
Brytyjski, lustrający już „król zwierząt”,
Z kart wróży: czarny pik i czarna trefl
Wśród talii kolorowej przed nim leżą.

Go brać? Cóż za różnica! Walet, król
Lub inna karta nic tu już nie zmienia.
Przy władzy Churchill, Attlee... zmiana ról,
A w kraju źle jest: spada pieniądź.

Obecny czas przynosi lichy plon,
Choć w Anglii wiele czołgów, kul i armat.
I z kartek żywnościowych musi John
Wywodzić, co da przyszłość czarna.

A zapowiada USA ciężki rok.
O tym i kartki mówią żywnościowe:
To nie krów stado, lecz za czołgiem czołg,
A zamiast pactwa niebem mknie bombowiec.

Cóż niesie dzień prócz nowych zmartwień, trosk?
W Korei ginie już niejedyn Tommy...
Lew westchnął. Smutek mu zasnuwa wzrok.
Pieniądź? Cóż, gdy leżą w Białym Domu.

Wizyta? Ale Ridgway raz już był.
„Go home” krzyczano. Z takim gościem kiepsko.
Tu Lew już wróży dalej nie miał sił.
Namoczył kompres i owinał łebsko.

Przekład G. TIMOFIEJEW

Rysunek J. GAUFA

ROZRYWKI UMYSŁOWE

pod redakcją R. Miałkowskiego

1. LOGO-ARYTMOGRAF

A			16	5
B	21			23
C	7			
D		8	10	
E		2		25
F		4	13	
G		15		
H				24
I	9	1		
J	19	20	11	
K	3			12
L	22			18
M	6	17	14	

Odgadnąć znaczenia 13 rysunków (są to słowa pięcioliterowe) i wpisać poizomno do podanej figury. Zaznaczony rząd pionowy oraz litery wpisane do krzyżka z liczbami i uporządkowane w kolejności 1-25 dadzą ostateczne rozwiązanie.

2. KRZYŻÓWKA

3		2		3
	4		5	
6			7	
	9		8	
10				

Poizomno: 1. Chirurgiczne usunięcie jakiejś części ciała, 4. Czarnoksiężnik, 6. Płyn oleisty otrzymywany z pokładu tuszuszki wieloryba, fok i morsów, 7. Imię męskie, 8. Stopniowy rozwój wypadków w sztuce scenicznnej lub powieści, 10. Opinia, dobre lub złe imię, sława, rozgłos.

Pionowo: 1. Miejsca w teatrze na pierwszym piętrze, pomiędzy łozami, 2. Uroczysty strój profesorów wyższych zakładów naukowych, sędziów i adwokatów, 3. Rządzenie się według własnych praw, 4. Pewna wielkość, przyjęta za jednostkę, do oceny innych wielkości tegoż rodzaju, 5. Weglan wapnia, 8. Produkt fermentacji alkoholu.

Za prawidłowe rozwiązanie obu powyższych zadań przeznaczamy do rozlosowania 3 nagrody książkowe, a co najmniej jednego - 2 dalsze nagrody pocieszenia (rów-

nież książki). Rozwiązania nadsyłać prosimy w terminie tygodniowym pod adresem: Redakcja „Dziennika Łódzkiego”, Łódź, ul. Piotrkowska 96, z dopiskiem na kopercie „Rozrywki umysłowe”.

Rozwiązania zadań z dn. 28.9. br. 1. Szyfrówka: NIE DAMY WYDRZEC SOBIE NIEPODLEGŁOŚCI, NASZYCH ZIEM ZACHODNICH I ZDOBYCZY SPOŁECZNYCH (balon, świder, oś, piła, głowa, szachy).

2. Działania arytmetyczne:
357 : 21 = 17
- x +
80 - 9 = 71
277 - 189 = 88

Za prawidłowe rozwiązanie obu powyższych zadań nagrody książkowe wylosowali: 1. Uryszek Bogusław, Łódź, Abramowskiego 35; 2. Gutkind Zdzisław, Łódź, Kołataja 5a; 3. Michorek Mieczysław, Łódź, Piękna 40.

Nagrody pocieszenia (książki) wylosowali: 1. Skalski Olgierd, Łódź, Kilińskiego 78; 2. Sulikow-Kęś, 29. Wg4+, Wg6, 30. e6 i czarna Wanda, Łódź, Wólczajska 75. poddały się.

Humor włoski

Albo zdejmie pan nogi, albo dopłaci pan różnicę.

KRÓTKA ROZMOWA

Dla zdobycia sobie popularności burmistrz jednego z miast zachodnio-niemieckich zaprowadził godziny porad prawnych, z których każdy mieszkaniec mógł korzystać. Odpowiadano tam na proste pytania w rodzaju: jak należy się zachowywać wobec zarzutów sąsiada, że radio gra za głośno itp.

Bezrobotny od 2 lat prawnik dr B., który zatrudniony został w tym celu, za bezpłatny obiad w stołówce ratuszowej i niesłychane honorarium w wysokości 2 marek, dostał chronicznego bólu głowy od pytań, którymi zaczęto go codziennie obsypywać.

— Jeśli mam zamiar moją córkę za pieniądze jednemu z przemysłowców, powiedzmy hm... wynająć, czy będę wtedy karalny? — pytał jakiś człowiek.

Dr B. zmarszczył czoło ze zdenerwowania. — Co to ma znaczyć? Chyba pan wie, że coś takiego nazywa się stręczycielstwem. Niech więc pan nie stawia tak nierozsądnych pytań.

— Bardzo pana przepraszam — wyjąkał interesant i przysunął się bliżej do stołu. — Niech mi pan jeszcze odpowie: A jeśli według wszystkich prawideł sprzedam swoją córkę jak jakiś przedmiot, to wtedy co?

Dr B. był już na serio zdenerwowany. To w języku wszystkich narodów nazywać się będzie handlem żywym towarem.

— Dobrze, dobrze. A jeśli do tego mój sąsiad będzie o

wszystkim poinformowany i odda mi nawet do dyspozycji swój pokój to wtedy co?

To wtedy — mówił już całkiem zrezygnowany adwokat — będzie on odpowiadał przed sądem za współdziałanie w przestępstwie.

— No, no, patrzcie. A kiedy Adenauer sprzedaje młodych Niemców na mięso armatnie i współpracując z francuską tajną policją kupczy Zaglebiem Saary, to jak będzie się to nazywać?

— Ciszej, ciszej człowieku — ostrzegł prawnik.

— ...i jeśli do tego panowie Ollenhauer, Fette, Reuter*) i inni są o tych zajądactwach poinformowani, ale nie przeciwko temu nie robią, tylko informują pisemnie Adenauera o swojej zgodzie na wszystko, czy nie będzie to ten sam rodzaj przestępstwa, które pan naświetlił na początku.

— No, jeśli weźmiemy to dosłownie. Ale tak tego nie nazywamy. Urzędowe okreś-

lenie jest nieco inne — opari spokojnie adwokat.

— Jakież więc do stu diabłów?

— Oficjalnie nazywamy to linią polityczną rządu i prawnicowego skrzydła SPD**.

*) Przywódcy prawnicowego skrzydła Niemieckiej Partii Socjalistycznej i związków zawodowych.

** SPD — Niemiecka Partia Socjalistyczna

Referencje

Do lokalu obwodowej komisji werbunkowej do wojsk na Koreę wchodzi były oficer wehrmachtu Hans Banditneknabe.

— Heil Truman! — woła od progu. — Chciałbym wstąpić do słynnego lotnictwa amerykańskiego walczącego na Korei.

— Hmm — zastanowił się przewodniczący komisji, patrząc na Hansa. — A jakie pan ma kwalifikacje?

— W ostatniej wojnie — tu Hans wypiął dumnie pierś — jako dowódca specjalnego oddziału karnego sam zastrzeliłem 1000 ludzi i spalitem w Związku Radzieckim dziesięć wsi.

— Człowieku! — wykrzyknął przewodniczący. — I pan chce się mierzyć z amerykańskimi lotnikami? Musi pan wiedzieć, że przed miesiącem postaliśmy na Koreę człowieka, który miał na swym koncie przeszło 10.000 zastrzelonych obywateli cywilnych, zni-

Przysłowia chińskie

Wybacza się wszystko temu, kto sam sobie nic nie wybacza.

Drzwi najlepiej zamknięte są te, które można zostawić otwarte.

Na pogrzebie bogaczy nie brak nic, prócz ludzi, którzy ich żałują.

Kto ukrywa swe błędy, chce popełnić nowe.

Te prawdy, na których przyswajanie sobie ma się najmniej ochoty, są najbardziej potrzebne.

Inteligencja jest to dostrzeżenie rzeczy w ich zarodku.

W sztabie USA na Korei

— Posłusznie melduję, że zlikwidowaliśmy 500 żołnierzy nieprzyjacielskich.

— Na którym odcinku frontu?

— W drugim obozie jenieckim.

Pechowy dzień

To był jego pechowy dzień, pierwszy dzień urlopu. Już przy porannym goleniu zdenerwowała go tępa żyletka krajowej produkcji.

— Nie rozumiem, jak mogą przeznaczać do sprzedaży towar nie nadający się absolutnie do użycia. To jest popieranie brakoróbstwa. Będę musiał pójść do fryzjera. Czy moją trzewiki są już podzielowane? — zapytał żonę, ścierając mydło z twarzy.

— Są! Właśnie wczoraj wieczorem je przyniosłam.

Zabrał się więc do wciągania butów. W chwilę później rozległ się w pokoju wrzask: — To jest skandal! Przecież w tym bucie pełno gwoździ. To niedbalstwo! Powinni przed tym zobaczyć, czy robota została należycie wykończona. Pójdę do spółdzielni, w której naprawiali mi buty...

— Może po prostu zwykłe niedopatrzenie! — próbowała rzecz zlagodzić żona. — To się może zdarzyć. A ty zaraz robisz z tego tragedię.

— Przecież nie możemy popierać brakoróbstwa! — odpowiedział mąż.

— To może — zaproponowała żona — najpierw zestawimy tę szafę, którą kupiliśmy na raty w CHPD?

— Co? Przenigdy! Przez trzy dni próbowaliśmy to zrobić i zamiast szafy za pierwszym razem wyszło łóżko, a za drugim trzy nocne stoliki.

— Może tym razem uda nam się z niej złożyć wózek dziecienny, który jest nam bardzo potrzebny...

— Nie! Po trzykroć nie! — zawałał mąż. — Brakoróbstwo musimy tępić! I tych, którzy je popierają! Pójdę do CHPD ze skargą.

— Zwykły przypadek, mój kochany!

Następna tragedia rozegrała się przy wdziwaniu koszuli, która okazała się za krótka.

— Może powiesz, że to także przypadek? Odniesiesz zaraz tę koszulę, tam, gdzie kupiłaś. Po drodze wstąpimy do jakiegoś sklepu, po ubranie dla mnie.

Przedtem wstąpili do fryzjera, a potem do spółdzielni szewskiej, gdzie mąż zrobił straszną awanturę i wpisał do książki zażalenie skargę na brak dozoru, żądając surowego ukarania winnego.

Następny i ostatni rozdział naszego opowiadania miał miejsce w sklepie z gotowymi ubraniami.

— To ma być dobrze wykończona marynarka? Guziki ledwo się trzymają, lewy rękaw dłuższy od prawego, szew z tyłu krzywo zeszyty, a kieszenie dziurawe. Ja nie będę popierał brakoróbstwa. Przypadkowo znam się na tym. Po proszę o książkę zażaleń.

Po zapisaniu dwóch stron w książce zażaleń zapytał ekspedientkę, z jakiej fabryki odzież pochodzi to, które przed chwilą przymierzał. Kiedy ekspedientka wymieniła nazwę fabryki, mąż zbladł, a po tem mruknął pod nosem:

— Może rzeczywiście jest zwykły przypadek?

— Nie, to zwykłe brakoróbstwo! — rzekła żona. Jak mógł na dopuścić do tego, aby podobna marynarka znalazła się w sprzedaży...

Pytanie do Czytelnika: Dlaczego mąż zbladł?

— Właśnie wczoraj wieczorem je przyniosłam.

— Zwykły przypadek, mój kochany!

— Właśnie wczoraj wieczorem je przyniosłam.

Podwójna przykrość księgowość i reklamacja

Miejskie Ognisko Muzyczne w Skierniewicach wpłaciło 7 kwietnia br. do NBP w Skierniewicach na konto Okr. Przedsiębiorstwa Handlu Opalem w Łodzi (ul. Przejazd 20) należność za węgiel, którego nie otrzymało. Wobec tego MOM zażądało w dniu 14 lipca br. od OPHO zwrotu wpłaconej gotówki.

Okazało się jednak, że łatwiej było wpłacić pieniądze, niż uzyskać je z powrotem. OPHO odpowiedziało pismem z dn. 21. 7. br., że kwota, wpłacona do NBP w kwietniu br. została przez NBP notą memorialową wystornowana w marcu br. (?), a więc na miesiąc przed wpłatą klienta. Wobec tego OPHO jest w zupełnym porządku, a z reklamacją należy się zwrócić do NBP w Skierniewicach.

MOM złożyło drugą reklamację, tym razem do NBP, który nie stornował i jest w całkowitym porządku. Wysłał nawet odpowiednie pismo wyjaśnienie do OPHO. Tymczasem MOM wpłaconej gotówki do dziś dnia nie otrzymało.

Podwójna księgowość OPHO naraziła klienta na składanie podwójnej reklamacji i podwójną przykrość: w rezultacie ani węgla, ani pieniędzy.

Na razie MOM czeka, NBP pisze, a OPHO nie reaguje.

S. H.

REFLEKTÖREM PÓ WOJEWÓDZTWIE

Tomaszów niedalekiej przyszłości

Swist pary i zgrzyt hańcuców oznajmiły jadącym, że pociąg zbliża się do stacji.

— No, nareszcie... — rzekł do siebie spoglądając w okno wagonu. — A więc jestem znów po tylu latach w rodzinnym mieście — pomyślał z tkliwością.

Ale na wzruszenie nie było czasu. Wysiadł, szybko przeszedł przez dobre mu znany dworzec i znalazł się na podjeździe.

— Muszę złapać jakąś „dryndziulkę“ — przyrzekł sobie. — Wszak szkoda gadać, żebym tę ciężką walizę „zataszczył“ do odległego stąd o ładne pare kilometrów centrum miasta.

Aż tu nagle...

— Czy ja przypadkiem nie przyjechałem gdzie indziej? — pomyślał. — Może... może... to inne miasto. Ale nie. Przecież wyraźnie widziałem obrzydliwy napis nad dworcem: Tomaszów Mazowiecki. Ale skąd, u licha, przed dworcem... trolejbusy. Trolejbusy — Tomaszów i trolejbusy?...

— Tomaszów i trolejbusy? Nie wie rzył, dotknął ręką czoła, potem ugryzł się w wargę, a potem jeszcze mocno uszczyptał w udo. Otworzył oczy, znów rozejrzył się dokoła i... nic. W poprzednim obrazie nie się nie zmieniło. Zbliżył się więc do trolejbusa i zagadnął szoferą:

— Panie, czy... czy... — to trolejbusy... tomaszowskie?...

— A pewnie, a cóż pan myślał, że warszawskie? Eee, widać, że pan dawno już nie był w Tomaszowie. Wsiadaj pan prędzej, odjeżdżamy już do miasta.

Trolejbus ruszył. Mknął teraz po gładkiej, jak asfalt, jezdni i miał jaśniejsze świeższą białą tylnokół nową gmachy... Jednym z pasażerów, który szeroko rozwarłymi oczyma chłonał te niespodziane dlań widoki nowej panoramy miasta — był właśnie bohater naszego felietonu, tomaszowianin z krwi i kości.

Czytelnicy niewątpliwie wybaczą nam tę wycieczkę do Tomaszowa, niedalekiej, pułkającej już do wrót tego miasta przyszłości. Zresztą oni sami obserwujący wrastające z dnia na dzień tempo rozwoju swego miasta, obserwujący postępy w budownictwie mieszkaniowym — doskonale wiedzą, że ta widoczna na każdym kroku troska władzy ludowej o masy pracujące, znajduje także swój wyraz i w odniesieniu do różnych proble-

ponach. Cóż jej pozostało w takim położeniu... Wobec tego zdjęć opony i podstawiono... kločki. Ale wydaje się, że sprawy tym wezale nie rozwiązano. Jeżeli auto nie nadaje się do użytku, to należy oddać je na złom, a w każdym razie nie wolno bezmyślnie niszczyć cennego surowca.

J. K.

I na zakończenie „grochu z kapustą“ — „omasta“, czyli pochwała: bardzo cenna inicjatywa wykazująca się radą zakładową i koło ZMP przy Zakładach Drzewnych w Piotrkowie.

Zorganizowano tam lokalny radiowęzeł. Bravo Piotrkowscy Zakłady Drzewne! Mam nadzieję, że inne zakłady pracy pośpieszą w wasze ślady.

M. Paradowski

mów i „bołazek“ mieszkańców Tomaszowa Maz. Oni właśnie najlepiej także wiedzą, że

rozwiązanie tak palącego dla tomaszowian zagadnienia komunikacji przez budowę linii trolejbusowych — to żadne „obiecanki-cacanki“, ale realne plany.

Nie inaczej przecież było z budową osiedla robotniczego

KONKURS — KONKURS — KONKURS Czy znasz cele i zadania LPZ?

RYSUNEK nr 7

Konkurs nasz z ukazaniem się dzisiejszego, ostatniego rysunku, dobiegł wreszcie końca. Mamy nadzieję, że odgłosy różnych rodzajów szkoleń lub pracy naszych „elpeżetowców“ nie nasuwało uczestnikom konkursu zbyt trudności. Teraz więc pozostaje już tylko naszym miłym konkursowiczom jeszcze jedna i to już najłatwiejsza czynność: wypełnienie zamieszczonego dziś kuponu przez wpisanie doń imienia, nazwiska, adresu, siedmiu rozwiązań kolejno zamieszczanych rysunków, wycięcie wypełnionego w ten sposób kuponu i... wysłanie go w kopercie zaadresowanej: Redakcja „Dziennika Łódzkiego“, Łódź — Piotrkowska 96, Konkurs LPZ.

Termin nadsyłania rozwiązań upływa z dniem 18 bm.

Zapraszając czytelników do licznego udziału w naszym konkursie, przypominamy, że między jego uczestników, którzy nadesłają trafne rozwią-

przy ul. Niskiej właśnie w Tomaszowie Maz., gdzie do użytku oddano już ponad 70 izb, a buduje się jeszcze około 30 nowych. I gdybyśmy tak zaprowadzili na to osiedle kogoś, kto dawno już nie oglądał Tomaszowa, to na pewno również wodziłby dokoła zdumionym i zachwyconym wzrokiem. A gdyby tak jeszcze spotkał tam przypadkiem Józefa Ptasieńskiego, przewodnika pracy z Tomaszowskich Zakładów Włókien Sztucznych, to by ten szczęśliwy, nowy lokator osiedla na Niskiej opowiedział mu, jak szybko wyrastały te bloki, budowane przez robotników i dla robotników.

I tu właśnie tkwi tajemnica tej szybkiej realizacji naszych planów. Wszystko co budujemy, budujemy przecież — dla siebie.

Oprac. na podst. koresp. W. Kormańskiego i E. Wolskiego Z. N.

nia, zostaną rozlosowane następujące nagrody:

- 1 — teczka skórzana
- 2 — wieczne pióro ze złotą stalówką
- 3 — portfel skórzany oraz szereg cennych nagród książkowych.

Wynik losowania ogłosimy w dniu 23 bm.

Kupon konkursowy

Imię i nazwisko

Adres

Rys. 1

Rys. 2

Rys. 3

Rys. 4

Rys. 5

Rys. 6

Rys. 7

Kilometr do kiosku

Wielu nie jest zbyt rozległym miastem i dziwnym się może komuś wydać, że po gazie to trzeba chodzić kilometr drogi. Na osiedlu bowiem przy ul. Śląskiej nie ma kiosku i po bliży nieraz zakup wypadła zdążyć do śródmieścia. Warto by więc uczynić zadość tej drobnej potrzebie dzielnicy i uruchomić tu kiosk.

J. Reszka.

W parku miejskim w Pabianicach na tablicy ogłoszeń widnieje podpis: Zarząd Miejski w Pabianicach, zamiast: Prezydium Miejskiej Rady Narodowej.

Dlatego, że w tej części parku panuje w dalszym ciągu zła tradycja byłego Zarzą-

Zaraz, zaraz tylko pociąg odjedzie...

W „Komediantce“ Wł. Reymont opisuje następującą historię: Ojciec bohaterki, zawiadowca na kolei, pełni jednocześnie dwie funkcje, podrzędna i nadrzędna. Doprowadza go to do rozdwojenia jaźni — sam do siebie pisze listy, każe przynosić dwa obiady, udziela sobie nagan itd.

Do czego prowadzi nas ta literacka historia? — Do stwierdzenia, że z podobnym wypadkiem możemy mieć do czynienia i obecnie. I gdyby tak jakiś spadkobierca Reymonta pojechał do Karsznicy i jakieżś wspaniałe dzieło literackie mogłoby powstać!

Tylko, że pasażerem wcale się nie podobna. Dziwne, prawda? Na literaturze się widocznie nie zna, niekulturalni ludzie!

Jest bowiem w Karsznicach pewien dyżurny ruchu, który pełni jednocześnie funkcję bilitera w kasie. Na razie wszystko pięknie. Przychodzi pora przyjazdu pociągu. Na 20 minut „przed tym terminem“ kasjer zamyka kasę, odczytuje po to, żeby pociąg obojętnie dyżurnego. Na interwencji ze strony pasażerów przed kasą

Czytelnicy piszą

BRAK SZKOŁY MUZYCZNEJ

Jedną z „bołazek“ Łowicza jest brak własnej szkoły muzycznej. Na cały powiat łowicki istnieje i pomyślnie rozwija się jedyny ośrodek muzyczny w Boczkażach (gm. Jezioro), lecz zasięgiem swoim nie wykracza poza teren gminy.

Dzieci łowickie nie mają możliwości rozwijania swych uzdolnień na terenie swego miasta. Może Liga Kobiet i ZMP mogłyby wspólnymi siłami coś w danym wypadku poradzić? Niewątpliwie, władze miejscowe postąpiły im na rękę...

Naszym zdaniem, warto by spróbować... K. Ł.

ZÓLWIE TEMPO

W biurze przedalni średnio-przedniej Piotrkowskich Zakładów Przem. Bawełnianego w Piotrkowie praca posuwa się zólowym tempem dlatego, że urzędnicy nie umieją obchodzić się z maszynami do liczenia.

Warto, by dyrekcja PZPB urządziła dla urzędników kurs nauki pracy na tych maszynach. Inaczej wkrótce trzeba będzie oddać do remontu.

M. Popławski

Wszystkie wróble ćwierkają o tym, że z górnych pięter budynku przy ul. Słowackiego nr 3 w Piotrkowie sypie się na głowy przechodniów tynk.

Dlatego, że władze budowlane nie stwierdziły doład, aby opadający tynk spowodował jakiś groźniejszy wypadek. Czekanie aż to nastąpi, wydaje się karygodną lekomyślnością.

St. Szewczyk

W parku miejskim w Pabianicach na tablicy ogłoszeń widnieje podpis: Zarząd Miejski w Pabianicach, zamiast: Prezydium Miejskiej Rady Narodowej.

Dlatego, że w tej części parku panuje w dalszym ciągu zła tradycja byłego Zarzą-

du Miejskiego, nieporządek i niechlujstwo (brak koszy na śmieci, połamane ławki).

T. Adamus

Mieszkańcy ulic Wschodniej, Krętej, Polesnej i Jerolimskiej w Piotrkowie zmuszeni są po przyjeździe do zakładu pracy tracić czas na czyszczenie butów i nogawek od spodni.

Dlatego, że przechodnie na wymienionych ulicach w dni słone (a tych obecnie nie brak) toną po kostki w błocie, a wieczorem w ciemnościach.

St. Sz.

W lokalu Rejonowego Biura Meldunkowego nr 19 przy ul. Mireckiego w Piotrkowie panuje brud i nieporządek. Na czarnej jak węgiel podłodze pełno odpadków, śmieci i niedopałków.

Dlatego, że lokal ten od okresu miesiąca czystości nie był ani razu sprzątnięty i że kosz na śmieci ukryty jest pod biurkiem urzędującego tam pracownika.

M. Turczyński

Młodzież bełchałowska bardzo często przebywa po pracy na ulicy, zamiast w świetlicy.

Dlatego, że istniejące tam dwie świetlice są nieczynne w godzinach wieczornych, natomiast w wolnym i odpowiednim na ten cel lokalu przy ZM. ZMP nie uruchamia się tak niezbędnej trzeciej świetlicy.

L. Kuśmierk

Taksówki zgierskie nie posiadają liczników.

Dlatego, aby taksówkarze mogli pobierać za przejazd od pasażerów opłaty, jakie im się podobna, inaczej w ogóle nie pojadą.

J. Otulak

Jest wprawdzie w Sieradzu druga kasa biletowa na stacji, ale oż z tego, skoro jest stale... zamknięta... tymczasem przed jej dyną kasa tłok a tłok, ludzie się pchają, śpieszą, podciąg (jak zwykły pociąg) nie czeka, aż się wszyscy dopchają i odjeżdża, pasażerowie wstępują bez biletu i jadą „na gape“. Wcale im się nie dziwnym — co ma być uczynić?

J. Kołodziejczyk

A teraz nie „groch z kapustą“, a „dia odmiany „gruz i gлина z piaskiem“... Gdzie? — na ulicy Narutowicza 37 w Piotrkowie Trybunalskim. Tam bowiem (kolo elektrowni) Miejskie Przedsiębiorstwo Budowlano-Remontowe przeprowadza niedawno remont. A po remoncie pozostawiono „pamiętnik“ w postaci gruzu i piasku.

Nieładnie, MPBR, tym bardziej, że nie pierwszy już raz wtykamy wam palcem także pozostałości.

A. Jakubów

Bardzo bogata i rozrzućna jest Spółpomoc Chłopska w Działoszynie, pow. wieluński. Inne wieś, osady i miasta oszczędzają prąd elektryczny, szczególnie w okresie zimowym. A w Działoszynie, ulice, place i rynek oświetlane są bez ograniczeń. Zaś prądu dostarcza młyn w Zw. Sam. Chłopskiej.

S. M.

Skoro już mowa o świetle, to musimy poruszyć pewną palącą (niestety, nie palącą się światłem elektrycznym) sprawę. A mianowicie: między Sieradzem a Złoczewem przeprowadzono linię wysokiego napięcia i zelektryfikowano na pobliskie wieś. I tylko gromada Rembów, gm. Brzeźno nie miała tego szczęścia — mimo, że połączono odpowiednie przygotowania, wykopano słupy itp.

Sprawę „światła dla Rembowa“ należy popchnąć naprzód.

Mija roczek za roczkiem od czasu, gdy na miejscu garażowania Pogotowia Sieradzkiego postawiono na pewną maszynę. Ustawiono ją romantycznie, w ustroniu, a mianowicie pod parkanem. Maszyna, przerażona biotem, deszczem i śniegiem aż opada i siada na o-

NIE GROZI JUŻ KĄPIEL

Sklepie MHD nr 31 przy ul. Armii Czerwonej 45 w Pabianicach mieści się w budynku należącym częściowo do Zarządu Budynków Mieszkaniowych, częściowo do prywatnego właściciela ob. Dąbka. Dotychczasowe interwencje dyrekcji MHD w sprawie reparaacji dachu tego budynku nie odniosły pożądanego skutku. Dopiero dnia 26 września br. dyrekcja MHD otrzymała zapewnienie ze strony Zarządu Budynków Mieszkaniowych, że w ciągu jednego tygodnia ZBM założy rynnę, a niezależnie od tego w r. 1953 jest przewidziany kapitalny remont całego budynku, wobec czego obywatele Pabianic mogą już bez narażania się na kąpiel deszczową oglądać wystawę sklepu nr 31.

JAS MOŻE PISAĆ OBSADKA SZKOLNA

Prezydium MRN w Zdunskiej Woli stwierdziło, że jednak zarówno w Domu Książki jako też w innych sklepach jest piór wiecznych pod dostatkiem. Mimo to Prezydium MRN zwraca uwagę, że w zasadzie jas nie powinien pisać wiecznym piórem, gdyż w ten sposób psuje sobie charakter pióra, a na domiar często pióra gubi. Dla młodzieży są zalecane spe-

cialne obsadki szkolne z czym „Reflektor“ zupełnie godzi się, tym bardziej, że sam już przednio Jasowi to proponował.

WINA PO STRONIE PLANTATORÓW

Jeżeli jednego dnia na punkt skupu słomy lnianej przyjechało 100 dostawców, zamiast 30-40, to jasnym się staje, dlaczego zmusze ni byli oni czekać na odbiór swego pionu parę godzin.

Abym nie dopuścić w przyszłości do podobnych wypadków, Łódzkie Przedsiębiorstwo Skupu Surowców Włókienniczych nie tylko po daje plantatorom do wiadomości terminarz dostaw, ale zarazem specjalny goniec będzie wysyłany do sołtysów w celu przypomnienia o dniu i punkcie dostawy lnu.

DLA MIESZKAŃCÓW BRZEZIN

Prezydium PRN w Brzeźnach otrzymało z Wojew. Przedsiębiorstwa MHD w Łodzi wyjaśnienie, że w sklepie artykułów gospodar-

stwa domowego nr 3 prowadzona jest sprzedaż artykułów branży elektrotechnicznej, niemniej jednak na życzenie mieszkańców Brzezin asortyment tych artykułów zostanie zwiększony.

PRN w Brzeźnach stwierdza, iż wspomniany sklep istotnie otrzymał do sprzedaży wiele artykułów elektrotechnicznych.

A wszystko to nastąpiło na skutek naszego artykułu z dnia 17 lipca pt. „Trudno obejść się bez artykułów elektrotechnicznych“.

ZYTETKI PO RAZ 1.000.000!

Wiele atramentu polało się w sprawie braku dobrych zyletek. Jakis czas panował pod tym względem spokój. Obywatele Pabianic chodzili usmiechnięci, zadowoleni i bardzo starannie wygoleni. Od niedługo jednak sytuacja znów uległa pogorszeniu. Obywatele Pabianic są smutni i rozczarowani. Niektórzy zapuścili brody i demonstracyjnie defilują przed drogami. PSS w Pabianicach zawiadamia nas, że jej interwencje w Centrolgu w sprawie przydzia-